БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 26 (17.904). • 31 январь 1981 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин.

ФАНИМИЗ УФҚЛАРИ

Коммунистик қурилиш кенг авж олдирилган мамлакатимизда илм-фаннинг роли янада ортиб, эндиликда у тобора кўпроқ даражада таъсирчан ишлаб чиқарувчи кучга айланиб бормоқда.

Шуни қувонч ва фахр билан таъкидлаш жоизки, республика илмий муассасалари ва олий ўқув юртлари партия XXV съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг илм-фанни янада ривожлантириш масалаларига доир йўл-йўриқлари ва кўрсатмаларини изчиллик билан бажара боришга интилиб, Ўзбекистоннинг илмий-техника қудратини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, фан ва техника ютуқларини халқ хўжалигининг барча тармоқларига жорий этишни жадаллаштириш борасида катта иш олиб бормоқдалар.

Ҳозир жонажон республикамизда салкам 200 илмий муассаса муваффақиятли ишлаб турибди, уларда қарийб 35 минг нафар илмий ва илмий педагог ходим, шу жумладан 900 нафардан кўпроқ фан доктори ва 12,5 минг нафар фан кандидати меҳнат қилмоқда. Фаннинг моддий-техника ва экспериментал базаси анча мустаҳкамланди, унинг ишлаб чиқариш билан, амалиёт билан алоқаси ва ҳамкорлиги муттасил кенгайиб, йил сайин такомиллашиб бораётганлиги қувончли ҳолдир. Республикамизда бир неча илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ва тармоқ илмий-тадқиқот лабораториялари фаолият кўрсатаётир.

Эндиликда Ўзбекистон илмий муассасалари умумиттифоқ меҳнат тақсимоти доирасида 40 дан зиёд муҳим илмий-техника проблемасини ҳал этишда қатнашмоқдалар, айни вақтда социал проблемаларнинг ечими билан боғлиқ салкам ўн минг мавзуни ишлаб чиқмоқдалар. Шуни айтиш кифояки, ўнинчи беш йилликнинг фақат тўрт йили мобайнида 600 дан кўпроқ тугал илмий-тадқиқот ишлари халқ хўжалигига жорий этилди, 2100 ихтиродан, 191 минг рационализаторлик таклифидан амалиётда фойдаланилди.

Республикада фундаментал тадқиқотлар маркази, бутун фан координатори ва ташкилотчиси, фанимизнинг бош штаби — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси илмий муассасалари актуал илмий ва халқ хўжалик проблемалари бўйича тадқиқотларни изчиллик билан кенгайтириб, чуқурлаштирмоқдалар, илмий-тадқиқот ишлари самарадорлиги ва сифатини оширишга, унинг ҳаёт билан, амалиёт билан алоқаларини мустаҳкамлашга интилмоқдалар. Беш йиллик мобайнида республика Фанлар академиясининг муассасалари салкам бир ярим миллиард сўмлик иқтисодий самара берадиган таклифларни амалиётга жорий этди.

Академия олимлари министрликлар ва идораларнинг тармоқ илмий-тадқиқот институтлари мутахассислари билан ҳамкорликда халқ хўжалиги учун муҳим аҳамиятга эга бўлган комплекс илмий программаларни ишлаб чиқишда фаол қатнашмоқдалар. Республика Фанлар академиясининг Ўсимликлар экспериментал биологияси институти селекциячилари яратган ғўзанинг самарали янги навлари — «АН-402», «АН-Самарқанд», «АН-Ўзбекистон-3» ва «Тошкент» навлари пахтакорларга манзур бўлмоқда. Айни вақтда тўқимачилик саноати ва пахтакорларнинг ўсиб бораётган талабларига жавоб берувчи яна салкам йигирмата истиқболли янги нав турли синов босқичларидан ўтмоқда.

Маълумки, Ўзбекистон умумиттифоқ бўйича етиштирилаётган пахтанинг қарийб 65 процентини бермоқда. Бу юксак кўрсаткичда пахтакорларимизнинг ҳалол меҳнати, илм-фан аҳли тинимсиз изланишининг самараси бор. Ғўза касалликларига, қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва бегона ўтларга қарши курашишнинг самарали воситалари, минерал ўғитларнинг янги турлари ишлаб чиқилмоқда, пахтачиликда комплекс механизацияни таъминлаши лозим бўлган серунум машиналар яратилмоқда.

Жамиятшунос олимларимиз социалистик қурилиш тажрибасини илмий умумлаштириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш билан боғлиқ масалаларни тадқиқ этишга доир ва бошқа бир қатор ишларни амалга оширмоқдалар. Марксизм-ленинизм ҳамиша барҳаёт назариясининг актуал масалалари ишлаб чиқилмоқда, нодир ва ноёб тарихий маданий мерос ижодий ўрганилмоқда. Миллатлараро алоқанинг, меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялашнинг муҳим амалий воситаси бўлган улуғ рус тилини ўрганиш борасида кўп иш қилинди ва қилинмоқда.

Биринчи Ўзбек Совет Энциклопедиясининг яратилиши республикамиз маданий ҳаётида улкан воқеадир. Бу мураккаб ва масъулиятли вазифанинг муваффақиятли ҳал этилишида республика илм-фан аҳлининг салмоқли ҳиссаси бор.

Аммо республика илмий-муассасаларининг фаолиятига чуқурроқ назар ташланса, илмий коллективлар ўз ишларини янада яхшилаш учун резервлардан ҳали тўла фойдаланмаётганликлари маълум бўлади. Илмий-тадқиқотларнинг натижалари амалиётга суст жорий этилаётганлиги энг жиддий камчиликларнинг биридир. Олиб борилаётган тадқиқот ишларида ҳамон мавзуларнинг кўплигига йўл қўйилмоқда, баъзан илмий кучлар ва моддий ресурсларнинг сочиб юборилиши ҳоллари содир бўлмоқда. Айрим илмий муассасаларнинг самарасиз ишлашига муросасозлик билан қаралмоқда.

Олимларнинг ижодий изланишлари, моддий ресурслар республикани иқтисодий ва маданий ривожлантириш эҳтиёжларидан, умумиттифоқ тақсимотида Ўзбекистон эгаллаган ўриндан келиб чиқадиган биринчи навбатдаги вазифаларнинг ҳал қилинишига сафарбар этилмоғи лозим.

Шу кунларда барча совет кишилари совет халқининг синалган авангарди, улкан ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси улуғ Ленин партиясининг шонли XXVI съездини, республика меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар билан кутиб олиш тараддудидадирлар. КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасини кенг муҳокама қилаётган ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлилари зарбдорларча меҳнат қилмоқдалар, социалистик мусобақани кун сайин авж олдирмоқдалар, ўзларининг коммунизм ишига, Ленин партияси ишига чексиз садоқатлари ва содиқликларини намойиш қилмоқдалар.

Асосий йўналишлар лойиҳасида илм-фан олдида турган муҳим вазифалар ва ечимини кутаётган муаммолар аниқ кўрсатиб берилган.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, «Фан-техника революциясининг муваффақияти, унинг экономикага, жамият турмушининг ҳамма соҳаларига самарали таъсири фақат илмий ходимларнинг куч-ғайратлари билангина таъминланиши мумкин эмас. Тарихий аҳамиятга молик бўлган бу жараёнга ижтимоий ишлаб чиқаришдаги, хўжалик механизми ҳамма бўғинларидаги барча ходимларни жалб этиш тобора катта аҳамият касб этмоқда.

Фан ва техникадаги революция хўжалик фаолияти услуби ва методларини тубдан ўзгартиришни, қолоқлик ва мутаассибликка қарши кескин кураш олиб боришни, фанга чинакам ҳурмат билан қарашни, фан аҳллари билан маслаҳатлашиш маҳорати ва истагини талаб қилади».

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ XX СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Съезд делегатлари 1981 йил 1 ва 2 февраль кунлари соат 10.00 дан 20.00 гача Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида рўйхатга олинади.

Телефонлар: 39-53-03, 39-53-40.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ЗАРБДОР ВАХТАДА

Суратда: Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг темирчиси Шокарим Шомансуров. У КПСС XXVI съезди шарафига зарбдор вахтада туриб ишламоқда. Ҳозир унинг меҳнат календарида — 1984 йил.

В. Сироткин фотоси.

Делегатлар ҳақида ҳикоялар

ШОГИРДЛАР ҚУВОНЧИ

Қутлибика Ортиқбоева саккизинчи синфни тамомлади-ю, ўзи яшаб турган территориядаги совхозга сут соғувчи бўлиб ишга кирди. Кундузи сут соғишнинг илғор усулларини Зиба Ўрозалиева, Гулжон Собирбоевалардан ўрганса, кечқурунлари ўрта мактабга қатнади. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда 1965 йили етуклик аттестати олди.

Уста сут соғувчилар қаторидан ўрин олди. 1980 йилда ўзига бириктилган 16 сигирдан 53,3 тонна ўрнига 60 тонна сут соғиб топширди. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут миқдори 3267 ўрнига 3750 литрданга тўғри келди.

— Совхозимиз бўйича сут соғувчилар мусобақасида Қутлибика Ортиқбоева ғолиблик қилди, — дея ҳикоя қилади Қорақалпоғистон АССР Нукус районидаги «Нукус» совхозининг директори Реимбой Ерланов.

Илғор сигир соғувчи Қутлибика Ортиқбоева Қорақалпоғистон область партия конференциясида бир овоздан Ўзбекистон Компартияси XX съездига делегат қилиб сайланди. Қутлибика сафдошларига, шогирдларига ибрат кўрсатмоқда. Съездлар йилида ҳар сигирдан камида 3800 литрдан серқаймоқ сут соғиб олиш иштиёқида кундан-кунга баракали меҳнат қилмоқда.

— Совхозимизда сут соғиб олишни кўпайтириш учун етарли шарт-шароит яратиб берилган, — дейди «Ҳурмат Белгиси», Меҳнат Қизил Байроқ ва Ленин орденли Қутлибика Ортиқбоева, — Сут етиштиришни кўпайтириш учун мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтирилган. Биз эл-юртнинг чорва маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини қондириш йўлида барча имкониятларни ишга солаверамиз.

Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг депутати Қ. Ортиқбоеванинг энг яхши тажрибалари кенг ёйиляпти. Қутлибика ишлаётган совхоз сут соғувчилари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини катта меҳнат зафарлари билан кутиб олмоқдалар.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ — ҲАЁТГА!

ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР КОМПАРТИЯЛАРИНИНГ СЪЕЗДЛАРИДА

МИНСК, 30 январь. (ТАСС). Юксак принципиаллик ва ишчанлик, қатъий талабчанлик Белоруссия Компартиясининг XXIX съездининг муҳитига хос хусусиятлар бўлди. Кеча съезд республика пойтахтида ўз ишини тугаллади.

Съезд қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, ўртоқ Л. И. Брежневга табрикнома қабул қилдилар.

Белоруссия Компартиясининг раҳбар органлари сайланди.

Бўлиб ўтган ташкилий пленумда Т. Я. Киселев Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари қилиб сайланди.

* * *

БОКУ, 29 январь. (ТАСС). Бугун ўз ишини давом эттирган Озарбайжон Компартияси XXX съездининг делегатлари республикани социал-иқтисодий жиҳатдан янада ривожлантиришнинг салмоқли резервларини кўрсатмоқдалар.

* * *

ВИЛЬНЮС, 30 январь. (ТАСС). Литва Компартиясининг кеча XVIII съезди очилди.

Делегатлар ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини якдиллик билан фахрий президиумга сайладилар.

Литва Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. П. Гришкявичус ҳисобот доклади қилди.

* * *

РИГА, 30 январь. (ТАСС). Кеча Латвия Компартиясининг XXIII съезди очилди.

Делегатлар ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Э. Восс ҳисобот доклади қилди.

СТАНЦИЯ ҚИРҚ ОЙДАН БЕРИ УЧМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 29 январь. (ТАСС). «Салют-6» илмий станцияси Ер атрофи орбитасида қирқ ойдан бери муваффақият билан ишлаб турибди. Москва вақти билан соат 12 гача Ер атрофидан 19.212 марта айланиб учди.

Ҳозирги вақтда «Салют-6» станцияси «Прогресс-12» транспорт кемаси билан биргаликда автомат режимда учмоқда.

Телеметрик ўлчаш маълумотларига кўра, «Салют-6» — «Прогресс-12» орбитал комплексининг ичидаги системалар нормал ишлаб турибди. Учишни бошқариш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика халқ маорифини ривожлантириш, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашдаги хизматлари учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети фан ва ўқув юртлари бўлимининг инструктори ўртоқ Александр Федорович **Фроловга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими** фахрий унвони берди.

«ЎЗБЕКИСТОН СЪЕЗДДАН-СЪЕЗДГАЧА»

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида ана шундай сарлавҳа остида кўркам экспозиция очилди.

Жуда кўп стендлар ўнинчи беш йиллик мобайнида коммунистик қурилишда республика эришган муваффақиятларни ёрқин акс эттиради. Фотосуратлар, яққол рақамлар КПСС XXV съезди қарорларига, Ўзбекистоннинг совет кишилари фаровонлигини янада юксалтириш, Советлар мамлакатининг бойлиги ва қудратини ошириш учун умумхалқ курашига қўшаётган ҳиссасига мувофиқ республика халқ хўжалигининг муттасил ривожланаётганлиги ҳақида ҳикоя қилади.

Экспозиция бўлимлари экономика тармоқлари — металлургия ва машинасозлик, химия, енгил саноат, озиқ-овқат саноати, қурилиш ва транспорт тармоқларининг ривожланишини тасвирлайди. Стендларнинг кўп қисми Ўзбекистон ифтихори — «оқ олтин» етиштириш кўламларини йил сайин кенгайтириб бораётган пахтачиликка бағишланган. Бошқа бўлимлар Ўзбекистонда социалистик маданият ва санъат гуркираб равнақ топганлигини, меҳнаткашларнинг марксча-ленинча дунёқарашини шакллантиришда уларнинг ролини ёритиб берган.

Кўргазмада ўн биринчи беш йилликда Ўзбекистон олдида турган кенг истиқболлар, КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида белгиланганига мувофиқ республика иқтисодий потенциалини ошириш, халқ фаровонлигини юксалтириш, маданиятни ўстиришнинг улуғвор режалари кўрсатиб берилган. (ЎзТАГ).

БЕШ ЙИЛЛИК ТАСВИРИЙ САНЪАТДА

30 январь куни республика Рассомлар союзининг марказий кўргазмалар залида очилган «Биз коммунизм қурамиз» деган экспозиция Ўзбекистон меҳнаткашларининг ўнинчи беш йилликдаги қаҳрамонона зафарлари тўғрисидаги илҳомбахш ҳикоя бўлди. Кўргазма КПССнинг XXVI съездига ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига бағишланган.

А. Мирзаев «Жиззах диёрининг кишилари» туркумидаги расмларини бўз ерларни ўзлаштираётганларга, йўл очаётганлар, корхона ва посёлка қураётганлар, пахта етиштираётганларга бағишлаган. Келажакка ифтихор ва ишонч билан назар солаётган, коммунизм қуриш йўлида дадил бораётган меҳнаткаш инсон шу асарларнинг ҳамда Ю. Зорькиннинг «Метро қурувчилар», Ж. Умарбековнинг «Сув ҳақида достон», Ҳ. Раҳмоновнинг «Қўриқ ғалласи» каби асарларининг асосий қаҳрамонидир.

Ҳар бир совет кишисига ғоят азиз образлар ҳам Ўзбекистон рассомларини янги асарлар яратишга руҳлантирмоқда. А. Бурхонбоев В. И. Лениннинг портретини ишлаган, Б. Назаровнинг картинасида Совет Ўзбекистонининг биринчи президенти Й. Охунбобоев тасвирланган.

Кўргазмада таниқли нақшкор ва мўйқалам усталаридан Р. Аҳмедов ва Ч. Аҳмаровнинг ҳамда ижодкор ёшларнинг асарлари бор. Жонажон диёрнинг гўзаллигини тараннум этадиган, бир вақтлар ҳувиллаган чўлларни одамлар қандай қилиб бўстонга айлантираётганликлари тўғрисида ҳикоя қиладиган расмлар анчагина. Булар орасида Р. Чориевнинг «Қадрдон жойлар», Г. Ткачевнинг «Жиззах область Алдар кўлидаги балиқчилик совхозининг шийпони», Р. Аҳмедовнинг «Шоҳимардон» деган асарлари бор.

Республика рассомларининг мамлакат коммунистлари бўлажак анжуманига ижодий ҳисоботи бўлган кўргазма уларнинг совет кишилари ишларининг улуғворлигини, бунёдкорлик меҳнат нафосатини мата ва картонда, бронза ва тошда акс эттириш иштиёқларини ифодалади.

Шу куни Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг кўргазмалар залида «Биз коммунизм қуряпмиз» экспозициясининг декоратив-амалий санъат асарлари билан таништирувчи бўлими очилди. Чинни ва гобеленлар, биллур ва керамика, заргарлик буюмлари миллий анъаналарни давом эттираётган, уларни янги ифодали воситалар билан бойитаётган усталарнинг ижодий изланишлари тўғрисида ҳикоя қилади.

(ЎзТАГ).

ЗАКАВКАЗЬЕ РАССОМЛАРИ АСАРЛАРИНИНГ КЎРГАЗМАСИ

30 январь куни Тошкентда «Закавказье рассомларининг расмлари, ҳайкалтарошлик асарлари ва графикаси» деган кўргазма очилди. Кўргазма Озарбайжон, Арманистон ва Грузия санъатининг ривожланиш босқичларини, унинг бугунги кунини тасвирловчи асарлар билан таништиради. Томошабинлар М. Сарьян, М. Абдуллаев, В. Топуридзе каби машҳур усталарнинг ижоди билан, ёш авторларнинг асарлари билан танишиш имкониятига эга бўлдилар. (ЎзТАГ).

ТУНИСЛИК МЕҲМОН

Тунис республикасининг миллий маориф министри Бин Дхия Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқда. У республиканинг бир қанча ўқув юртларида бўлади, Бухоро ва Самарқандга боради.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева 30 январь куни Бин Дхияни қабул қилди. (ЎзТАГ).

ХАЛҚ КУЙЧИСИ, ОКТЯБРЬ ФАРЗАНДИ

Ҳамид Олимжон туғилган куннинг 70 йиллигига бағишлаб Москвада ўтказилган тантанали кеча

29 январь куни Москвада бўлиб ўтган тантанали кеча ўзбек халқининг атоқли фарзанди, коммунист шоир Ҳамид Олимжонга бағишланди. Адиб туғилган куннинг 70 йиллигини нишонлаш учун шу куни Москванинг таниқли ёзувчилари ва адиблари, иттифоқдош республикалардан келган меҳмонлар, пойтахтдаги корхоналарнинг меҳнаткашлари, жамоатчилик вакиллари йиғилдилар. Ҳамид Олимжон қисқа, аммо партияга, халққа астойдил хизмат қилиш тимсоли бўлган ёрқин ҳаёт кечирди. Союзлар уйининг Колонна зали саҳнасини шоирнинг гуллар билан ўралган катта портрети безаб турибди.

Кечани СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреати В. М. Кожевников очди. У Ҳамид Олимжоннинг ижодиёти чинакам халқчил ва революцион характерда бўлганлиги, руҳи жиҳатидан ниҳоятда замонавий, давримиз билан ҳамоҳанг бўлганлиги учун ҳам барҳаёт эканлигини таъкидлади. Шу жиҳатдан олганда Константин Симонов Ҳ. Олимжоннинг Жиззахдаги уй-музейида бўлган вақтида ёзган қуйидаги сўзлари диққатга сазовордир: «Чинакам поэзиянинг йўли ҳамиша одамларнинг ҳаёт йўлидан узунроқ бўлади».

Ҳ. Олимжоннинг Советлар мамлакати революцион навқиронлигининг қаҳрамонлигини тасвирлаган оташин поэзияси ҳамиша яшайверади.

Янги ҳаёт барпо этаётган халқ ҳам меҳнат ва жасоратга чорлаётган ўз куйчисининг ижодиётидан ҳамиша илҳом олаверади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов Ҳамид Олимжоннинг ҳаёти ва ижодий фаолияти тўғрисида доклад қилди.

Сўзга чиққан нотиқлар атоқли ўзбек шоирига бағишлаб мана шу съездолди кунларида Москвада тантаналар ўтказилаётганлиги Коммунистик партия Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежнев барча миллий маданиятларни ривожлантириш ҳақида, улуғ совет халқининг маънавий бойликларини равнақ топтириш тўғрисида доимо, чинакам ленинча ғамхўрлик қилаётганликларининг яна бир ёрқин далилидир, деб айтишди.

Кеча қатнашчилари КПСС XXVI съезди шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақада Совет Ўзбекистони эришган муваффақиятларни фахр билан қайд этдилар. Ўзбекистон халқи улкан пахта хирмони учун курашиб, Ер бағридаги бойликларни оча бориб, шаҳарлар ва заводларни барпо этиб, маданиятни тобора ривожлантириб, бутун Совет давлатининг буюк қудратига, мамлакатдаги барча халқларнинг қардошларча ёрдамига ва даставвал, улуғ рус халқининг ёрдамига таяниб келмоқда.

Россия, Россия, менинг Ватаним,
Мен сенинг ўғлингман, эмасман меҳмон,
Сенинг тупроғингда улғайди таним,
Ҳозирман сен учун бўлмоққа қурбон!

Ҳамид Олимжон Улуғ Ватан урушининг машаққатли йилларида ёзган ана шу самимий дил сўзлари ҳозир ҳам даъват каби, ўзбек халқининг партиянинг порлоқ идеалларига чексиз ва астойдил содиқ бўлиб қолишига қасамёд каби, ўзининг катта дўсти ва оғаси — улуғ рус халқига меҳру-муҳаббат ва абадий миннатдорчилиги сифатида янграмоқда.

Совет кишилари ўз истеъдоди ва маҳорати билан халқнинг маънавий хазинасини бойитаётган, ўзининг поэтик сўзи билан халқни илҳомлантираётган, уни севикли Ватан бахт-саодати ва равнақи манфаатлари йўлида меҳнат ва жасоратга чорлаётган кишиларни ҳамиша чуқур иззат-ҳурмат ва миннатдорчилик туйғулари билан шарафлайдилар. Ажойиб истеъдод ва юксак гражданлик эҳтироси соҳиби бўлган шоир, ватанпарвар ва курашчи, нафис лирик ва оташин публицист — Ҳамид Олимжон ана шундай киши эди.

Улкан санъаткор, нафис сўз устаси бўлган Ҳамид Олимжонда адабий жараённинг ташкилотчиси, ижодкор ёшларнинг меҳрибон ва талабчан мураббийси каби ноёб истеъдод узвий равишда қўшилиб, бир-бирини тўлдирган эди. У республика Ёзувчилар союзининг раҳбари сифатида ўзбек совет адабиётининг қарор топиши ва ривожланиши учун, бу адабиётга янги куч ва талантларни жалб этиш учун кўп иш қилди. Ана шу янги куч ва талантларнинг кўплари бугунги кунда уни ҳақли равишда ўзларининг биринчи ва бош устозлари деб атамоқдалар. Ҳамид Олимжон ҳозирги замон ўзбек совет адабиётига, унинг битмас-туганмас ижодиёти чашмасидан баҳраманд бўлаётган китобхонларнинг тобора янгидан-янги авлодлари ҳаётига ғоят катта таъсир ўтказиб келди ва ҳозир ҳам таъсир ўтказмоқда. Ҳамид Олимжоннинг каломи бугунги кунда ҳам сафда бўлиб, у яшамоқда, курашмоқда ва ғалаба қозонмоқда.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари шоира Р. Ф. Казакова ўз нутқида таъкидлаб ўтганидек, ҳар бир улкан шоирнинг ижоди бутун халқнинг мулкидир. Ҳ. Олимжон ҳам айни шундай улкан шоир эди. Китобхонларнинг янгидан-янги авлодлари унинг шеърлари руҳида тарбияланмоқдалар, санъатдош ўртоқлари эса унга ўзларининг янгидан-янги шеърларини бағишламоқдалар. Р. Казакова яқинда ёзилган ва Ҳамид Олимжонга бағишланган ана шундай асарларнинг бири билан кеча қатнашчиларини таништирди.

СССР Давлат мукофоти лауреати тожик ёзувчиси Ф. Ниёзий ўзбек шоирининг ўзига хос истеъдоди тўғрисида гапирди. У биринчи беш йилликлар даврида ўзининг ижоддаги биринчи мураббийси бўлган киши — Ҳамид Олимжон билан учрашувлари тўғрисида сўзлаб берди. Тожик шоири ўзининг устози ва дўсти шеърлари Улуғ Ватан урушининг энг оғир даврларида жангчиларни илҳомлантириб, бўлажак ғалабага ишонч бахш этганлиги тўғрисида ҳам гапирди.

Ҳамиднинг «Ўрик гуллаганда» деган шеъри бор эди, деди СССР Давлат мукофоти ҳамда Ж. Неру номли мукофот лауреати, Олимжоннинг содиқ дўсти ва сафдоши Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия. Ана шу шеърда мангу ёшликни, бахт-саодатни ҳис этасан, киши. Кечада шоиранинг янги шеърлари янгради. Бу шеърлар Ҳамид Олимжон поэзиясининг инсонпарвар мавзуини давом эттиради. Булар барҳаёт шоирга бағишланган ва рамзий равишда «Яна ўрик гуллайди» деб аталган.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, РСФСР Давлат мукофоти лауреати, Кабарда-Балкария АССР халқ шоири А. П. Кешоков, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари С. Азимов, филология фанлари доктори З. Кедрина ҳамда сўзга чиққан бошқа нотиқлар Ҳамид Олимжоннинг ҳаёти ва ижодиёти тўғрисида, унинг кўп миллатли совет адабиётидаги ўрни ҳақида гапирдилар.

Кеча Ўзбекистон санъат усталарининг катта концерти билан тугади.

Кечада КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, КПСС Марказий Комитети маданият бўлимининг мудири В. Ф. Шауро, КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари А. М. Роганов, КПСС Марказий Комитети маданият бўлими мудирининг ўринбосари А. А. Беляев, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Г. М. Марков, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти П. Н. Федосеев, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретарлари Н. М. Грибачев, Ю. Н. Суровцев, таниқли совет ёзувчилари Р. Г. Гамзатов, В. А. Солоухин, Авторлик ҳуқуқлари Бутуниттифоқ агентлиги правлениесининг раиси Б. Д. Панкин, Москва партия, совет, жамоат ташкилотлари ҳамда ижодий союзларининг вакиллари ҳозир бўлдилар.

Москва шаҳри.

(ЎзТАГ махсус мухбирлари).

XXVI

ИЛМ-ФАН — КОММУНИЗМ ХИЗМАТИДА

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПАРТИЯ XXVI СЪЕЗДИГА ЛОЙИҲАСИ — УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш партия иқтисодий сиёсатининг муҳим вазифаларидан биридир. Зеро ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, ҳозир бизнинг экономикада фан-техника революциясини амалга оширишдан ҳам кўра муҳимроқ иш йўқ. Бу вазифаларни ҳал этишга республикамиз Фанлар академияси, тармоқ илмий-тадқиқот институтлари олимлари ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ўзбекистоннинг қудратли фан-техника потенциали ўнинчи беш йиллик улуғвор режаларини амалга оширишга тўла сафарбар этилди.

Шуни мамнуният билан қайд этиш керакки, ўтган беш йил фундаментал ва амалий тадқиқотлар янада кенг кўламда олиб борилган, халқ хўжалиги вазифаларини ҳал этишда илм-фаннинг ҳиссаси янада ортган йиллар бўлди. Республика пойтахтидагина эмас, областларда ҳам ўқув ва илмий-тадқиқот институтларининг илмий кучи социал-иқтисодий программамизнинг муҳим проблемаларини ҳал этишга тобора кенгроқ жалб этилмоқда. Натижада илм-фаннинг бевосита ишлаб чиқарувчи куч сифатидаги роли ортиб бораётир.

КПСС XXV съездидан кейин республикамиз илм-фанида жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Ана шу ўзгаришлар ҳақидаги фикрларини билиш ниятида газетхонлар сиртқи конференциясини уюштириб, унда илм-фаннинг турли намояндаларига шундай саволлар билан мурожаат этдик. 1. Ўнинчи беш йиллик якунлари ва келажак режаларингиз? 2. Асосий йўналишлар лойиҳаси хусусидаги фикр-мулоҳазаларингиз? Қуйида ана шу саволларга берилган жавоблар эълон қилинаётир.

ТАРАҚҚИЁТНИНГ ЖЎШҚИН ОҚИМИ

КПСС XXV съездида, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумларида совет фанини янада ривожлантириш, унинг фан-техника тараққиётини жадаллаштиришдаги мавқеини ошириш масалаларига жуда катта эътибор берилди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев ўз нутқларида ҳамиша мамлакатимиздаги илмий-тадқиқотлар аҳволини чуқур таҳлил этиб, илм аҳли куч-ғайратини Совет давлатини иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг туб проблемаларини ҳал этишга йўллаш зарурлигини таъкидламоқда. Жумладан, партия Марказий Комитетининг 1980 йил октябрь Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев экономика самарадорлиги фан-техника тараққиётини жадаллаштириш билан чамбарчас боғлиқ эканлигини яна бир карра қайд қилиб ўтди.

Республикамиз олимлари жонажон партиямиз қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, йирик илмий проблемаларни ҳал этишга бутун куч-ғайрат ва билимларини сафарбар этмоқдалар. Шуни зўр мамнуният билан яна бир карра таъкидлаш мумкинки, Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукуматининг доимий ғамхўрликлари туфайли Ўзбекистонда қудратли иқтисодий ва илмий-техник потенциал вужудга келди. Бугунги кунда 200 га яқин илмий муассаса ва олий ўқув юртида кенг кўламда илмий-тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Кейинги ўн йил мобайнида йигирмадан ортиқ илмий муассаса ташкил этилди. Республика Фанлар академияси қарамоғида 35 илмий-тадқиқот муассасаси, бир қанча конструкторлик бюроси ва тажриба заводлари мавжуд бўлиб, уларда 15 мингга яқин илмий ходим ишламоқда. Академиямиз табиий ва ижтимоий фанлар соҳасида чинакам тадқиқотлар штаби бўлиб қолди.

Ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантириш ва фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга муносиб ҳисса қўшиш учун астойдил меҳнат қилаётган академиямизнинг илмий-тадқиқот муассасалари ўнинчи беш йиллик мобайнида 130 дан ортиқ илмий-техник ечимларни тугалладилар. Хўжалик шартномалари асосида бажарилган 400 дан ортиқ иш буюртмачиларга ўтказилди. Халқ хўжалигига жорий этилган 600 га яқин таклиф қарийб 1,5 миллиард сўм иқтисодий самара келтирди. Шуниси қувончлики, академиямиз бўйича фанга харжланаётган ҳар бир сўм 1979 йилнинг ўзидагина 5 сўм 43 тийин иқтисодий самара келтирди.

Пахтачиликни ва умуман қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини комплекс ривожлантиришга қаратилган тадқиқотлар ниҳоятда муҳим аҳамият касб этади. Ватанимиз ва жаҳон селекция фани тарихида биринчи марта бизнинг академиямизда Мексика ғўзасининг касалликларга чидамлилик хусусияти аниқланди ва ундан селекцион тадқиқотларда вилтга чидамли генетик донор сифатида фойдаланилди. Шу зайл «Тошкент» типидаги серҳосил ва вилтга чидамли янги навлар яратишнинг оригинал методикаси ишлаб чиқилди. Турли усулда чатиштириш, чанглатиш ва бошқа йўллар билан ғўзанинг йигирмата янги истиқболли навлари яратилди, уларнинг аксарияти сорт ва ишлаб чиқариш синовидан муваффақиятли ўтмоқда. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, пахтачилик соҳасидаги фундаментал ва амалий тадқиқотлар академиямиз фаолиятида етакчи ўринни эгаллаб келмоқда. Бунда асосий эътибор «Пахта» комплекс программасини ҳал этишга қаратилган. Молекуляр биология, генетика ва бошқа соҳаларда самарали тадқиқотлар олиб борилмоқда.

Айни чоғда суғориладиган тупроқ маҳсулдорлигини тубдан яхшилаш, янги навларни экиш ва парваришлашнинг агроусуллари комплексини, самарали дефолиантлар, деҳқончиликни юксалтиришнинг ажойиб истиқболларини очиб берувчи комплекс минерал ўғитлар яратиш ҳам олимларимиз диққат-эътиборида. Сермашаққат меҳнат — пахтачиликни комплекс механизациялашга муносиб ҳисса қўшиш юзасидан олиб борилган изланишлар самараси ўлароқ академия муассасалари конструкторлик бюроси ҳамда «Союзмашхлопководство» корхоналари билан ҳамкорликда автомат таркибий шпинделли пахта териш машиналари яратдилар. Ўтган йили кузда республикамиз пахтазорларида беш мингдан ортиқ шундай машина ишлади. Фан-техника тараққиёти республикамизда на фақат пахтачилик, балки боғдорчилик, узумчилик, сабзавотчилик учун, меваларни саноат усулида қайта ишлаш ҳамда ипакчиликни механизациялаш учун машиналар ишлаб чиқаришни тақозо этмоқда.

Бизнинг академияда чигитни туксизлантиришнинг комплекс линияси яратилди, чигитни экишга тайёрлашдан олдин ўтказиладиган бу жараён анча енгиллашди. 1979—1980 йиллар мобайнида 650 тонна чигитга шу йўл билан ишлов берилиши беш миллион сўмдан ортиқ иқтисодий самара келтирди.

Фаннинг бошқа соҳаларида ўтган беш йиллик мобайнида ажойиб ютуқлар қўлга киритилди. Ядро физикаси институтида мамлакатда биринчи марта фосфор-32 радиоактив изотопи яратилди. Бу изотоп барча хосcаларига кўра фаннинг кўпгина тармоқларини ривожлантиришга кўмаклашиши турган гап.

1980 йили пиллани хиллайдиган махсус прибор яратилди ва у халқ хўжалигига кенг жорий этила бошланди. Физика-техника институтида кашф этилган бу янгилик республикамизнинг 12 районида қўлланилди. «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида автоматлаштирилган бошқарув системасининг умумреспублика ҳамда муайян областлар миқёсидаги системаларини яратиш устида жуда катта иш олиб борилмоқда. Республикамиз сейсмологлари СССР Фанлар академиясининг Ер физикаси институти ходимлари билан ҳамкорликда зилзиладан олдин ер ости сувлари кимёвий составида ўзгаришлар содир бўлиш ҳодисасини кашф этдилар.

Социалистик қурилиш тажрибасини умумлаштириш, республика ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш ва жойлаштиришнинг илмий асосларини ишлаб чиқиш ва ижтимоий соҳадаги бошқа изланишлар муваффақиятли бормоқда.

Ўнинчи беш йилликнинг бошларида Фанлар академияси 13 та комплекс программа тузган эди. Пахтачилик, минерал хом ашё базаси масалалари, самарали ўғит, пестицид ва бошқа кимёвий дорилар яратиш ана шу программаларга асос қилиб олинган. Бу программаларни амалга оширишда тармоқ ташкилотлари, заводлар, министрлик ва идоралар ҳам қатнашмоқда. Академиямиз ўн биринчи беш йилликка мўлжалланган шундай программаларни яқинда тасдиқлайди. Хўжалик шартномалари асосида илмий тадқиқотлар олиб бориш янада кенгаяди.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида ўн биринчи беш йилликда фан ва техника тараққиёти совет жамиятини янада ривожлантиришнинг муҳим проблемаларини ҳал этишга, экономикамизни интенсив тараққиёт йўлига ўтказишни жадаллаштиришга бўйсундирилиши лозимлиги таъкидланади. Шу муносабат билан истиқболимизнинг ёрқин режаларини акс эттирган Асосий йўналишлар лойиҳасига **«Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Ўрта Осиёга оқизиш юзасидан ўн биринчи беш йилликда амалий ишлар бошлансин. Бу режани амалга оширишда мамлакат озиқ-овқат программаси асос қилиб олинсин»** деган кўрсатма киритилишини истардим. Зеро, бу тадбирнинг пировард мақсади шу регионда Украинанинг потенциал имкониятларига тенг янги қишлоқ хўжалик районини бунёд этишдан иборат.

Жонажон Коммунистик партия ўн биринчи беш йилликда илм-фан олдига қўйган вазифаларни муваффақиятли бажаришга муносиб улуш қўшиш ҳар бир олим, илмий ходим, фан жабҳасида ишлаётган ҳар бир киши учун шон-шараф иши бўлиб қолади. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездига олимлар тайёрлайдиган муносиб армуғон ҳам шу.

О. СОДИҚОВ,
академик, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ФАКТЛАР... РАҚАМЛАР...

● Республикамизда илмий-тадқиқот жабҳасида самарали меҳнат қилаётган қарийб 35 минг кишининг 900 нафаридан ортиғи фан доктори ва 12,5 минг нафари фан кандидати.

● Илмий-тадқиқотлар соҳасида ҳамда янги техника ва технологияни ишлаб чиқиш билан Ўзбекистонда 80 мингдан ортиқ киши машғул.

● Қорақалпоғистон АССРда республика Фанлар академиясининг филиали, давлат университети ва 8 та тармоқ илмий-тадқиқот институти филиалларида 700 дан ортиқ илмий ходим ишламоқда.

● Ўнинчи беш йилликда тошкентлик олимлар изланишлари асосида яратилган паст ҳароратда цемент ишлаб чиқаришнинг янги технологияси илмий кашфиёт сифатида рўйхатга олинди. Тошкент автомобиль ва йўллар институти бир гуруҳ олимлари кашф этган мотор ёқилғиси сифатида газ конденсатидан фойдаланиш ихтироси мамлакат бўйича жорий этилса, йилига бир неча юз миллион сўм иқтисодий самара беради.

● Ҳозирги кунда республикамиз министрлик ва идораларида, корхона ва ташкилотларида 140 дан ортиқ автоматлаштирилган бошқарув системаси, 370 та электрон-ҳисоблаш машинаси ишлаб турибди.

● Илмий муассасаларимизга қилинган харажат ўтган йили 1970 йилга нисбатан икки баравар кўпайиб, юз миллион сўмдан ошди.

Республикамизда табиий фанларнинг айрим соҳаларида қарор топган илмий мактаблар ўнинчи беш йилликда ҳам ажойиб ютуқларга эришдиларки, бу ҳол уларнинг Иттифоқ ва ҳатто жаҳон миқёсида эътироф этилганлиги бежиз эмаслигини яна бир карра тасдиқлайди. Суратларда: юқорида — химия фанида ана шундай мактаб яратган улкан аллома, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимлик моддалари химияси институтининг директори, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Собир Юнусов (чапда) шогирдлар даврасида. Пастда — республика Фанлар академияси Ядро физикаси институтининг бир гуруҳ илмий ходимлари иш устида.

А. Тўраев фотолари.

ШОЛИЧИЛИК

СЕЛЕКЦИЯЧИЛАР ҲИССАСИ

Жонажон партиямиз XXV съездида Қорақалпоғистон АССРда шоличиликни ривожлантириш ишлари давом эттирилсин деб таъкидланган эди. Дарҳақиқат, ўнинчи беш йиллик мобайнида автоном республикамиз Совет Иттифоқининг энг йирик шоликор районларидан бирига айланди. Амударёнинг қуйи қисмида 150 минг гектардан ортиқ майдонда комплекс мелиоратив қурилиш ишлари жадал олиб борилмоқда. 18 та ихтисослашган шоличилик совхози барпо этилди. Ўнинчи беш йилликда тўққизинчи беш йилликка нисбатан шоли етиштириш 2,2 баравар ошди. Давлатга бир миллион тоннага яқин шоли сотилди. Кейинги икки йил мобайнида ҳосилдорлик 47,7 центнерга етди.

Шуниси қувончлики, автоном республикамизда шоличиликнинг жадал ривожлантирилишига бизнинг филиалимиз коллективи ҳам муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Илмий ходимларимиз филиал ташкил этилган 1966 йилдан буён шоличиликни ривожлантиришнинг кенг программасини амалга оширишга қаратилган муҳим проблемалар устида илмий-тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар. Шоликор хўжаликларга фан-техника ютуқлари ҳамда илғор тажрибаларни амалиётга жорий этишда методик ёрдам кўрсатиш шолининг янги, сифатли навларини яратиш устидаги селекция ишлари билан қўшиб олиб борилмоқда.

Ўтган беш йил мобайнида бир қанча истиқболли навлар яратилди. Бу навлар давлат сорт синов комиссиясига топширилди. Шу вақт мобайнида тезпишар, пояси бақувват, апрелда экиб август ойининг охирларида ҳосилини ўриб олиш мумкин бўлган «Узбекский-5» ва «Кубань-3» каби навлар районлаштирилди. Филиалимиз автоном республика хўжаликларидан ташқари Хоразм областига ҳам уруғликнинг элита навларини етказиб бермоқда.

Шоличиликни ривожлантириш, унинг ҳосилдорлигини ошириш, агротехника қоидаларини ишлаб чиқишга алоҳида эътибор берилмоқда. Хусусан янги навларнинг экиш муддатлари ва нормалари, минерал ўғитлар ишлатиш миқдори ва бошқа тавсиялар ишлаб чиқилдики, уларни «Каракалпакцелинрис» тресги хўжаликларида ишлатиш йилига бир миллион сўмгача қўшимча даромад бермоқда.

Олдимизда жуда катта вазифалар турибди. Асосий йўналишлар лойиҳасида «Тариқ, гречиха, жавдари, буғдой, шоли, буғдойнинг қаттиқ ва кучли навлари... етиштириш ва харид қилиш кўпайтирилсин» деб таъкидланган. Шунга мувофиқ қорақалпоқ диёрида янги беш йилликда жуда катта ишлар амалга оширилади. Суғориладиган ерлар юз минг гектарга кўпайтирилади. Ўн биринчи беш йиллик охирига бориб 500 минг тонна, 1990 йилда эса 1 миллион тонна шоли етиштириш вазифаси қўйилмоқда. Бу ҳол биз, олимлардан илмий-тадқиқот ва селекция ишларини янада кучайтиришни тақозо этмоқда. Гектаридан 100—110 центнер ҳосил берадиган, касаллик ва қишлоқ хўжалик зараркунандаларига чидамли, механизация ёрдамида ишлов беришга мос шоли навларини яратиш партиямиз ўртага қўяётган улкан марраларни эгаллашда деҳқонларимизга берадиган асосий мададимиз бўлади. Шу мақсадларни тўла амалга ошириш учун айрим илмий муассасалар кенгайтирилса, чунончи филиалимиз илмий-тадқиқот институтига айлантирилса, айни муддао бўларди.

Ж. ЙЎЛДОШЕВ,
Ўзбекистон шоличилик илмий-тадқиқот институтининг Қорақалпоғистон филиали директори, қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати.

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛИГИДА

МЕДИЦИНА

Тиббиёт фани юксалишига муносиб ҳисса қўшиш шифокор олимларнинг муқаддас бурчидир. Институтимизда илмий-тадқиқот ишлари худди ана шу мақсадга йўналтирилган. Олимларимиз беш мингдан ортиқ илмий иш устида изланиш олиб бордилар. 23 та монография, 9 та илмий тўплам, 500 дан ортиқ методик қўлланма ва учта дарслик яратдилар.

Профессор Ю. Отабеков, доцент Ш. Ҳамидуллин ва ҳайкалтарош Е. Соколовалар машҳур олим, тиббиётимиз султони Абу Али ибн Синонинг ҳақиқий сиймосини акс эттиришга муваффақ бўлдилар. Шундан сўнг улар Ибн Синонинг асл қиёфасини қандай кашф этганликларини илмий асослаб махсус китоб ёзишди. Бу рисола ўзбек, рус ва инглиз тилларида босилиб чиқди. Китоб мамлакатимиз маданий ҳаётида катта воқеа бўлди.

Бизда ёшларга таълим-тарбия бериш билан бирга даволаш ишлари ҳам кенг кўламда олиб борилмоқда. Институт қошида катта клиника қурилди. 850 беморга мўлжалланган бу замонавий шифохона медицинанинг энг сўнгги техникаси, ажойиб асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Учта хирургия, учта терапия ва битта урология бўлимлари ишлаб турибди. Оғир касаллар учун алоҳида бўлим ва операция хоналари мавжуд. Студентлар ўқув залларида ўтириб, операция жараёнини телевизор экранлари орқали кузатишлари мумкин.

Институтда ҳар соатда 400 беморни қабул қилиш мумкин бўлган уч қаватли катта поликлиника қурилиб, ишга туширилди. Андижон «денгизи» яқинида эса студентлар учун махсус профилакторий очилди. Клиника ҳовлисида артезиан қудуғи қазилганда шифобахш минерал сув чиқди. Бу эса физиотерапия йўли билан даволашнинг янги истиқболларини очди: йигирмата ванали шифохона қад кўтарди ва у ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида фойдаланишга топширилади. Буларнинг ҳаммаси меҳнаткашлар сиҳат-саломатлигини муҳофаза этиш, тиббий ёрдам кўрсатиш даражасини ошириш ва ҳар тарафлама баркамол шифокорлар тарбиялашга қаратилгандир.

Мамлакатимизни ҳар тарафлама юксалтиришнинг яқин ўн йилларга мўлжалланган истиқбол режалари кишини қувонтиради, янги мақсадларга ундайди. Асосий йўналишлар лойиҳасига **«Медицина олий ўқув юртлари моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш, студентларни илмий иш ва даволаш тадбирларига тағин ҳам кенгроқ жалб этиш йўлга қўйилсин»** деган фикр киритилса айни муддао бўлар эди.

К. МИРЗАЕВ,
Андижон медицина институти проректори, профессор.

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДА

ОЛИЙ ТАЪЛИМ

КПСС XXV съездидан кейин мамлакатимиз ҳаётида юз берган ажойиб ўзгаришларни Самарқанд шаҳрининг илм аҳли эришган ютуқлар мисолида ҳам кўриш мумкин. Бу ерда айниқса, олий таълим тез ривожланмоқда. Ҳозирги кунда университет, медицина, қишлоқ хўжалиги, архитектура-қурилиш, кооператив савдоси ва педагогика институтларидан ташқари Тошкент политехника институти филиали, ўнлаб техникум ва билим юртлари ёш авлодга билим бермоқда, халқ хўжалиги учун малакали мутахассислар тайёрламоқда. Олий ўқув юртларининг аксариятида кундузги бўлимдан ташқари, кечки ва сиртқи бўлимлар мавжуд. Бу учала ўқув тури бўйича жами 30 мингдан ортиқ студент таълим олмоқда.

Сўнгги йилларда Самарқанд олий ўқув юртларида илмий-тадқиқот ишларини ташкил этишнинг янги, илғор системаси ҳаётга жорий этилди. Бундай ишларнинг самарадорлиги ошди, йирик илмий-назарий проблемаларни ҳал этиш имконияти юзага келди. Олимларимизнинг ишлаб чиқариш корхоналари билан илмий-техник ҳамкорлиги, бошқача қилиб айтганда, назария билан амалиётнинг алоқаси янада мустаҳкамланди. Олий ўқув юртларининг саноат ва қишлоқ хўжалиги ташкилотлари буюртмаси асосида олиб бораётган илмий тадқиқотлари ҳажми кенгайди. Бу иш 1976 йилда 900 минг сўмни ташкил этган бўлса, 1980 йилга келиб, икки миллион 355 минг сўмга етди. Ўнинчи беш йиллик давомида етти ярим миллион сўм ҳажмида илмий иш бажарилди. Шу давр мобайнида Самарқанд олий ўқув юртларида бажарилган тўрт юздан ортиқ илмий-тадқиқот ишлари натижалари ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бунинг натижасида жуда катта иқтисодий самарадорликка эришилди, бир неча ўн миллион сўм иқтисод қилинди.

Самарқандлик олимларнинг илмий асарлар, монография ва дарсликлар, ўқув қўлланмалари яратиш соҳасидаги ютуқлари сифат жиҳатидан ҳам ортди. Олимларимизнинг илмий ишларига қизиқиш Иттифоқ, ҳатто жаҳон миқёсида кучайиб бормоқда. Жумладан, адабиётшуносларимиз китобларига Чехословакия матбуотида юқори баҳо берилди.

Шуни ҳам қайд этиш лозимки, илмий-тадқиқот натижаларини амалиётга жорий этишнинг ҳал қилинмаган ўзига хос қийинчиликлари мавжуд. Чунончи, бу иш билан одатда, фақат авторларнинг ўзларигина шуғулланишга мажбур бўлмоқдалар. Бу ҳол илмий-тадқиқот натижалари ва ечимларини ишлаб чиқаришга кенг миқёсда татбиқ этишни бирмунча оғирлаштирмоқда. Шу муносабат билан Асосий йўналишлар лойиҳасига **«Тугалланган илмий тадқиқотларнинг иқтисодий қимматини белгиловчи ҳамда илмий иш натижаларини, янги техника ва илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга жорий этишни уюштирувчи идоралараро давлат ташкилоти тузилсин»** деган жумла киритилса мақсадга мувофиқ бўларди. КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳаси мазмунидан келиб чиқадиган хулоса ҳам ана шундай қилишни тақозо этади.

А. ОТАХЎЖАЕВ,
Самарқанд давлат университети ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академиги.

ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ФАРЗАНДИ

ТУРМУШ БИЛАН ҲАМНАФАС

Партия ва ҳукуматимизнинг беқиёс ғамхўрлиги туфайли Тошкент политехника институтининг Бухородаги кечки филиали базасида Ўрта Осиёда ягона технология институти очилди. Ўтган тўрт йил мобайнида институтнинг моддий-техника базасига асос солинди, замонавий ўқув-лаборатория корпуси барпо этилди. Аввалари икки факультетни ўз бағрига олган филиал ҳозирда беш факультет, 25 кафедрага эга, 200 дан ортиқ профессор-ўқитувчи студентларга таълим-тарбия бермоқда.

Ўтган ўқув йилида институтимизни тўрт мутахассислик бўйича 313 нафар йигит-қиз битириб чиқди. Уларнинг кўпи Бухоро тўқимачилик комбинатида, турли қурилиш ташкилотларида, саноат корхоналарида ишламоқда. Институтда тадқиқот ишлари яхши йўлга қўйилган. Биргина мисол. Студент А. Сафронов диплом лойиҳасини конструкторлик бўлими хўжалик шартномаси асосида бажарди.

Бизда «Олий ўқув юрти — ишлаб чиқаришга» кенгаши ташкил этилган. Кенгаш студентларнинг пухта билим олишлари ва ишлаб чиқаришда актив иштирок этишини назорат қилиб туради.

Ўтган йили бу ерда 180 минг сўмлик ҳажмда хўжалик шартномаси асосида илмий-тадқиқот ишлари олиб борилди. Ишлаб чиқаришга тааллуқли йирик ва муҳим темаларда худди шу йўл билан илмий тадқиқотлар олиб бориш институтимиз учун ҳам катта фойда келтириши шубҳасиз. Йилига 400 минг сўм иқтисодий самара олинишини кўзда тутилаётган илмий-тадқиқот натижалари амалиётга жорий этиш учун қабул қилинди.

КПСС Марказий Комитетининг Асосий йўналишлари лойиҳасида: «Халқ хўжалигининг вазифаларини ҳал этиш учун олий ўқув юртларининг илмий потенциалидан фойдаланиш самарадорлиги оширилсин. Илмий ва илмий педагог кадрлар тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш ва аттестациядан ўтказиш такомиллаштирилсин» дейилган.

Бизнингча, шу жумланинг охири «аттестациядан ўтказиш янада такомиллаштирилсин» деган таҳрирда берилса мақсадга мувофиқ бўларди.

Н. ПАРПИЕВ,
Бухоро Озиқ-овқат ва енгил саноат технологияси институти ректори, химия фанлари кандидати.

ИСТИҚБОЛЛИ НАВЛАР

Ҳаёт доимо ўсишда, ўзгаришда экан, фан ва техника олдига янгидан-янги талаблар қўйилиши шубҳасиз. Ўтган йили республикамиз деҳқонлари пахтачилик тарихида биринчи марта 6 миллион 240 минг тонна пахта хирмон уйдилар. Бу миқдордаги оқ олтинни бунёд этишга асосан деҳқончилик маданиятининг юксалганлиги, ғўзанинг янги, вилтга чидамли навлари яратилаётганлиги ҳам сабаб бўлди. Ғўзанинг эртапишар, серҳосил, толаси узун, барги табиий тўкиладиган, машинабоп навларини яратиш Г. С. Зайцев номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институти селекционерлари олдида турган асосий вазифалардандир.

Б. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик академиясининг академиги, СССР Давлат мукофотининг лауреати Содиқ Мираҳмедов томонидан яратилган «Тошкент» навларининг ҳаётга йўлланма олиши натижасида мазкур навлардан ҳар йили 300 миллион сўмдан ортиқ соф фойда келаётгани сир эмас. Янги «Тошкент-6» нави тезпишар, серҳосил, вилтга чидамли ва толасининг сифати янада яхшироқ нав сифатида давлат синовларидан ўтди. Бу йил уни Фарғона ва Наманган областларида районлаштириш кенгайтириляпти. СССР Давлат мукофотининг лауреати марҳум Ю. П. Хуторнойнинг янги нав яратиш методи асосида ингичка толали пахтанинг олий навларини тадқиқ этишда катта муваффақиятларга эришилди.

ПАХТАЧИЛИК

Кейинги йилларда «Қизил равот», «С-2602», «Чимбой-160», «АН-402», «АН-Самарқанд-2» сингари навлар давлат нав синаш участкаларига юборилди ва районлаштирилмоқда. Лекин тан олиш керакки, бу районлаштирилган навлар ҳосилдорлиги ва тезпишарлиги жиҳатидан пахтакорларнинг талабларига ҳали тўла жавоб беролмайди. Олимлар ғўзанинг касалликларга чидамли, механизациялаштирилган парваришга мос ва республикада ҳосилдорликнинг оширилишини таъминлай оладиган янги навларини яратишлари зарур.

Ўн биринчи беш йилликда ғўза селекцияси бўйича кўпгина муаммоларни ҳал этиш вазифалари турибди. Институтимиз коллекциясида Мексикадан келтирилган 200 дан ортиқ бир йиллик ва кўп йиллик ғўза турлари сақланмоқда. Ҳозирда янада истиқболли навларни яратишга асос бўлиб хизмат қиладиган коллекция фондидаги ғўза турлари ва навларининг сони 800 дан ортиқдир.

Фан билан ишлаб чиқариш ўртасидаги алоқани яхшилаш партия ва ҳукуматимизнинг ҳамиша диққат эътиборида. Селекционерлар ҳам қишлоқ хўжалик мутахассислари билан бевосита ҳамкорлик қилмаса, муваффақиятли иш олиб бориш мушкул.

КПСС Марказий Комитетининг «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» лойиҳасида: «Пахтанинг анча қимматли ингичка толали навлари кўпайтирилсин... қишлоқ хўжалик экинларининг уруғчилик системаси такомиллаштирилсин» дейилган. Шу фикрни тўла маъқуллаган ҳолда «Элита хўжаликларини такомиллаштириш ишларини тағин ҳам яхшилаш чоралари кўрилсин» деб таъкидланишини истардик.

Ҳ. АШУРБЕКОВ,
биология фанлари кандидати.

СЪЕЗДДАН — СЪЕЗДГАЧА

КАМОЛОТ ПИЛЛАПОЯЛАРИ

XXV

МАКТАБ ВА МЕҲНАТ ТАЪЛИМИ

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида халқ хўжалигининг барча тармоқларида эришилган ютуқлар қатори маорифчиларнинг ўнинчи беш йилликдаги меҳнатига юқори баҳо берилган. Бу мўътабар ҳужжатда «Маориф, маданият... соҳасида янги тараққиётга эришилди. Ёшларга умумий ўрта таълим бериш амалга ошира борилди», деб таъкидланади. Ана шу қисқа жумлаларда олижаноб касб эгалари — ўқитувчиларнинг меҳнати эътирофи ўз ифодасини топган. Партия эришилган ютуқлар билан кифояланиб қолмасликка ўргатади. Зеро, кечаги норма биз учун бугун етарли эмас.

Бу гап маорифчиларга алоҳида тааллуқли дейиш мумкин. Шу кунларда экономика, маданият ва халқ маорифининг анча узоқ муддатга мўлжалланган режалари кенг муҳокама қилинаётир. Унда маорифчиларга алоҳида, масъулиятли роль ажратилганлигини таъкидлаш ўринлидир. Бинобарин халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун малакали, маълумотли ва юксак маданиятли мутахассислар етказиб беришда маорифчилар улуши йил сайин ортиб боради. Бугунги кунда умумтаълим мактаблари олдида ёш авлодни ҳар тарафлама баркамол қилиб тарбиялаш, сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлаш, меҳнат таълимини тўғри йўлга қўйиш, ўқувчиларни ҳаётга, касбни онгли равишда танлашга, актив меҳнат ва ижтимоий фаолиятга тайёрлаш вазифалари кўндаланг турибди. Ўнинчи беш йилликда бу юксак мақсадларни амалга оширишимизда КПСС XXV съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги пленумлари қарорлари, «Умумий таълим мактабларининг ўқувчиларига таълим, тарбия беришни ва уларни меҳнатга тайёрлашни янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарор асосий дастур бўлди.

Мактаблар коллективлари илгаригидек ўқувчиларга чуқур билим бериб фан асосларини мукаммал ўрганишлари, табиат, жамият ва инсоният тафаккурининг ривожланиши умумий қонуниятлари хусусида пухта маълумотга эга бўлишларига эришмоқдалар. Айни чоғда жамиятимиз тараққиётининг ҳозирги босқичи ўқувчиларни меҳнатга, ишлаб чиқаришга тайёрлаш, ёшларга конкрет касбни пухта ўргатиш, уларни тегишли малака ва разряд ҳужжатлари билан таъминлаш вазифасини қўймоқда.

Фан-техника тараққиёти жадаллашиб, экономикамиз ривожланишининг интенсив йўлларига тобора тезроқ кўчар экан, мамлакат ишлаб чиқариш потенциалидан оқилона фойдаланиш вазифаси янада кескинроқ ўртага қўйилади. Келаси ўн йил мобайнида янги техника, комплекс механизацияни жорий этишда, ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштиришда, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришда янада катта ютуқларга эришилиши турган гап. Табиийки, шундай шароитда халқ хўжалиги барча тармоқлари учун ишчи кадрларга эҳтиёж ортиб бораверади. Шу маънода ишлаб чиқариш таълими жорий этилган умумтаълим мактабларини битирувчилар билан мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларида касб ўрганган йигит-қизлар саноат ва қишлоқ хўжалигининг, қурилиш, алоқа ва транспортнинг, маиший хизмат кўрсатиш тармоғининг малакали ишчилари сафини тўлдиришнинг энг ишончли манбаларидан бўлиб қолади.

Ёшларни актив меҳнат фаолиятига, ҳаётга тайёрлаш, халқ, Ватан, партия олдидаги юксак гражданлик бурчини ҳис этиш, ҳар қандай ишлаб чиқариш участкасида сидқидиллик билан ишлашга интилиш руҳида тарбиялаш ҳамон маорифчиларнинг асосий вазифаларидан бири бўлиб қолмоқда. Бу мақсадларни амалга ошириш учун етарли моддий-техника базаси бор. Тўрт мингдан ортиқ ўқув кабинети, уч мингга яқин устахона, цех ва автотрактородромлар бор. 15 мингдан ортиқ станок ҳамда бошқа асбоб-ускуналар ўқувчилар ихтиёрига берилган.

Меҳнат таълими, ўқувчиларнинг касб танлаш ишларини йўлга қўйишда мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари нуфузи ортиб бормоқда. Бундай комбинатлар ташкил этилган 1973 йилдан буён бизда 300 та шундай билим ва ҳунар ўчоғи ташкил этилди. Бугунги кунда уларда 220 мингдан ортиқ юқори синф ўқувчилари 60 ихтисос бўйича касб ўрганмоқдалар. Ўтган ўқув йилида 73 мингдан ортиқ йигит-қиз ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат билан биргаликда муайян касб эгаллаганлиги ҳақида гувоҳнома олди. 2600 дан ортиқ мактабда ишлаб чиқариш таълими йўлга қўйилган бўлиб, юз мингдан ортиқ ўқувчига касб ўргатилди. Шуниси қувончлики, ўқувчилар таълим жараёнида корхоналар буюртмасини бажариш билан халқ хўжалиги планлари бажарилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ўтган йили мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари ҳамда ишлаб чиқариш таълими йўлга қўйилган мактабларда 150 номда ўн икки миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Мактабни битирган йигит-қизлар шу қадрдон даргоҳда олинган ҳужжат билан саноат корхоналарига, қурилиш ва қишлоқ хўжалигига бориб ишламоқдалар. Танланган ихтисослари бўйича билимларини ошириш мақсадида олий ва ўрта махсус ўқув юртлари ҳамда ҳунар-техника билим юртларида ўқимоқдалар. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида юз мингга яқин йигит-қиз ўрта мактабдан тўғри ишлаб чиқаришга борди. Ўтган йили ўрта мактабни тугатган ҳар беш нафар ёшдан тўрттаси муайян касб ўрганганди, шу жумладан қишлоқ хўжалиги учун керакли ихтисосларни 94 минг йигит-қиз эгаллади.

Мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари умумтаълим ва умумтехник билимларни уйғунлаштирувчи бўғин бўлиб, бу ерда кенг политехника тайёргарлигидан ўтиш мумкин. Қолаверса ўқув комбинатларида касб ўрганиш билан бирга ишлаб чиқариш жараёни ҳақида тўла тасаввур олиш имконияти бор. Энг асосийси шундаки, ўқувчилар бундай комбинатларда ишлаш билан катталар амалга ошираётган бунёдкорликларга ўзларининг бевосита дахлдор эканликларини ҳис этмоқдалар.

Ана шу таълим формаси аҳамиятига етарлича эътибор берилган жойларда яхши натижаларга эришилмоқда. Чунончи, Қува райони маорифчилари учта мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинати ташкил этиш, бу комбинатларга янги бинолар қуриб бериш ташаббуси билан чиққан эдилар. Ҳозир районда тўртта шундай комбинат ишлаб турибди. Бу ютуққа эришишда Қува район партия комитети катта амалий ёрдам кўрсатди. Қуваликлар ташаббуси Хўжаобод, Тўрткўл, Андижон, Бекобод районлари, Чирчиқ шаҳри ва бошқа район ҳамда шаҳарларда актив қўллаб-қувватланди.

Ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари моддий-техника базасини мустаҳкамлаш кўп жиҳатдан оталиқ ташкилотлари ёрдамига боғлиқ. Республика маҳаллий саноат министрлиги оталиқдаги комбинатларга 40 та асбоб-ускуна, 300 та тикув машинаси ажратди. «Главсредазирсовхозстрой», «Госкомсельхозтехника», шунингдек Алоқа, Савдо, Қишлоқ хўжалиги, Автомобиль транспорти, Енгил саноат министрликлари, бошқа идора ва министрликлар комбинатларни асбоб-ускуналар билан таъминлаш, кабинетлар жиҳозлашда катта ёрдам бермоқдалар.

Қишлоқ хўжалиги касбларини эгаллашда ўқувчиларнинг қишлоқ ишлаб чиқариш бирлашма ва бригадалари жуда қўл келмоқда. Бундай бригада аъзоларининг аксарияти мактабни тугатгач, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига бориши одат тусига кириб қолди. Шу боисдан ҳам колхоз ва совхозларнинг ишбилармон раҳбарлари ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларига ўз хўжаликларининг бўлинмаси сифатида қараётганликлари бежиз эмас. Мактаб ўқув-тажриба участкалари, юқори синф ўқувчиларининг ёзги меҳнат ва дам олиш лагерлари ҳам меҳнат таълимида муҳим ўрин тутади.

Афсуски, бу муҳим ишга баъзи область, шаҳар ва районларда етарлича эътибор бермаяптилар, ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари тармоғини кенгайтириш чораларини кўрмаяптилар. Айрим комбинатлар тор, ноқулай биноларга жойлашган, керакли асбоб-ускуналари йўқ, ўргатилаётган касблар миқдори чекланган. Баъзан эса меҳнат таълими маҳаллий корхона ва ташкилотларнинг кадрларга эҳтиёжларини ҳисобга олмаган ҳолда йўлга қўйилган.

Ўн биринчи беш йилликда ва ундан кейинги йилларда министрлик ва идоралар, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари, корхона ва ташкилотлар, колхоз ва совхозлар, маориф органлари, кенг жамоатчилик ўқувчиларнинг меҳнат таълими, уларнинг касб танлаш ишларини йўлга қўйишда эришилган муваффақиятларни янада мустаҳкамлаш ва кўпайтириш чораларини кўришлари керак. Эндиликда ўқувчиларни меҳнатга тайёрлашга энг долзарб масала сифатида қаралиши лозим. Зеро, бугунги ўқувчи, мамлакатимизнинг эртаси, Ватанимизнинг меҳнат резервидир. Худди шу боисдан ҳам фабрика ва завод, колхоз ва совхоз, корхона ва муассаса раҳбарлари, касб танлаш бўйича область, шаҳар ва район идоралараро кенгашлар мактаблар билан ҳамкорликда ўқувчиларни энг эҳтиёж сезилаётган ихтисосларга йўллаш ишларини олиб боришлари керак. Ҳар бир иқтисодий районда ишчи кадрларга бўлган эҳтиёжни ўрганиш ва ўқувчиларни худди шу ихтисосларга ўргатиш давр тақозосидир.

Асосий йўналишлар лойиҳасида «Келгуси беш йиллик — коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда, ижтимоий муносабатларни ривожлантиришда, янги инсонни камол топтиришда янги катта босқичдир», деб таъкидланади. Республикамиз ўқитувчилари, барча маорифчилари партиямизнинг бу муҳим ҳужжатини қизғин маъқуллар эканлар, унинг сарҳадлари ортида истиқбол эгалари, тўқсонинчи йиллар болаларини кўргандек бўладилар. Бу авлод, шубҳасиз, ҳозирги болаларга нисбатан ҳам ҳар тарафлама камол топган бўлади. Худди шу боисдан ҳам лойиҳанинг халқ маорифини янада юксалтиришга оид талаблари қўлланма бўлиб қолаверади. Зеро, бугунги кунда партия биздан маданий ва маърифий даражани юксалтиришни, ишда масъулият ва онглиликни, коммунистик ғоявийлик ва ижодий ташаббускорликни янада оширишни талаб этмоқда.

Бунга жавобан мамлакатимизни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг яқин ўн йилларга мўлжалланган улкан режаларини амалга ошириш мақсадида халқ хўжалиги учун малакали кадрлар тайёрлашга мактаблар қўшаётган ҳиссани ошириш зарур. Шу боисдан Асосий йўналишлар лойиҳасига **«Ҳар бир йигит-қизнинг қобилияти, қизиқиши ва мойиллигини, айни чоғда ҳар бир иқтисодий район, ҳар бир колхоз, совхознинг конкрет эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда меҳнат таълими ва касб ўргатиш ишлари йўлга қўйилсин. Мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари бу ишда асосий звено бўлиб қолсин. Шундай комбинатларнинг моддий-техника базаси мустаҳкамлансин, замонавий асбоб-ускуна ва станоклар билан, малакали мураббийлар билан изчил таъминланиши йўлга қўйилсин»** деган кўрсатма киритилса айни муддао бўларди.

Коммунизм бунёдкорлари янги авлодини бугунги кун, партиямиз белгилаётган ўн йиллик режалар талаблари асосида тарбиялашда янада юксак марраларни эгаллаш республикамизнинг барча ўқитувчилари, маориф ходимларининг жонажон партиямиз XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига муносиб армуғони бўлади.

С. ШЕРМУҲАМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР маориф министри.

ЧОРВАДОРЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Ленинск районидаги «Правда Востока» колхозининг чорвадорлари давлатга гўшт топшириш юзасидан биринчи квартал планини муваффақиятли адо этдилар. Улар қабул пунктларига 87 тонна маҳсулот жўнатиб, КПСС XXVI съезди шарафига қабул қилган ўз мажбуриятларини бажардилар. Ҳар бир молнинг гўштга топшириладиган ўртача вазни 450 килограммдир. Бунда молбоқарлардан Ғулом Қўлдошев, Муҳаммад Ғафуров, Одилжон Жалилов, Отахон Турсунматовларнинг хизмати катта.

«Госкомсельхозтехника» Наманган район бирлашмаси устахоналарида иш қизғин. Экиш агрегатлари мавсумга пухта созланяпти. Бу ишда слесарь Усмонали Каримов ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда. У биринчи квартал шахсий планини КПСС XXVI съезди очиладиган кунгача ошириб бажариш учун кунлик нормасини 130—140 процент қилиб адо этмоқда. Суратда: У. Каримов иш устида.

П. Акбаров фотоси.

МАЖБУРИЯТЛАРНИ БАЖАРИШ — МУҚАДДАС БУРЧ

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

Заводнинг нефтчи химиклари КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, барча техника иқтисодий кўрсаткичлар юзасидан ўнинчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари, 1980 йил 17 ноябрда бажардилар.

«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съездига лойиҳаси завод ходимларининг ижодий ғайратини кучайтириб юборди. Завод меҳнаткашлари қўлга киритилган натижаларни кўпайтиришга интилиб ҳамда КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақага қўшилиб, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ҳар томонлама оширишга ўз куч-ғайратларини сафарбар этиб, 1981 йил учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қиладилар.

АНГРЕНДАГИ «РЕЗИНОТЕХНИКА» ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1981 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш, янги техникани ва илғор меҳнат усулларини жорий этиш асосида товар маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик плани муддатидан илгари бажарилади ва пландан ташқари 650 минг сўмлик маҳсулот, шу жумладан 21,5 минг сўмлик халқ истеъмол моллари реализация қилинади.

Завод коллективи КПСС XXVI съезди очиладиган кунгача планга қўшимча равишда 120 минг сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқаради, 6 бригада биринчи квартал планини бажаради, 2 смена ва 14 бригада съезд очиладиган кунда тежаб қолинган хом ашё ва материаллар билан ишлайди.

1981 йилги халқ хўжалик плани шартномадаги мажбуриятларга мувофиқ номенклатура ва ассортиментлар бажарилиши таъминланади. Пландан ташқари 40 минг сўмлик фойда олинади.

Давлат Сифат белгиси қўйилган маҳсулот планга қўшимча равишда 200 минг сўмлик ишлаб чиқарилади ва шундай маҳсулот салмоғи ишлаб чиқариш умумий ҳажмининг 27,9 процентига қадар етказилади, янги буюмлардан беш хилини ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Ёрдамчи материаллар, энергия ресурслари сарфини камайтириш ҳамда мавжуд резервлардан фойдаланиш ҳисобига 310 минг киловатт-соат электр энергияси, 650 гигакалория иссиқлик энергияси, 20 тонна шартли ёқилғи, 10 минг квадрат метр газлама ва 20 тонна каучук тежаб қолинади.

Ихтирочилар ва рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш асосида 335 минг сўм миқдорида иқтисодий самара олинади.

Иқтисодий ва социал ривожлантириш комплекс планини амалга ошира бориб, завод ходимларидан 60 проценти сиёсий маориф ва иқтисодий таълим системасида ўқишга жалб этилади, 640 ўринли пионер лагери ва 100 ўринли профилакторий қурилишига ажратилган капитал маблағлар тўлиқ ўзлаштирилади. Ангрен шаҳрида нефть химиклари микрорайонини кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш юзасидан комплекс тадбирлар амалга оширилади.

Завод ходимларини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш учун янги ташкил этилган «Нефтехимик» совхози кенгайтирилади ва қорамоллар сони 150 бошга, чўчқалар 500 бошга ва паррандалар 50 мингтага етказилади.

Бўка районидаги Мичурин номли колхозга оталиқ ёрдами кўрсатилади.

Завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўн биринчи беш йиллик биринчи йили планини муваффақиятли бажариш учун бутун куч, билим ва тажрибаларини сарфлайдилар, меҳнат юксак унумли ва сифатли бўлишини, ресурслар тежалишини таъминлайдилар. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини зарбдор меҳнат билан кутиб оладилар.

Ушбу мажбуриятлар завод меҳнат коллективларининг йиғилишларида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

«Главсредазирсовхозстрой»га қарашли «Джизакстепстрой» территориал бошқармасининг меҳнат коллективлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленумининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган вазиятда барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар жиҳатидан ўнинчи беш йиллик планини шараф билан бажардилар. Ўтган йилнинг ўзидагина 117 миллион сўм капитал маблағ сарфланди, 114 миллион сўмлик ҳажмда қурилиш-монтаж ишлари бажарилди, салкам 11 минг гектар янги суғориладиган ерлар, қўшимча ишлаб чиқариш ва маданий-маиший объектлар ишга туширилди. Социалистик мажбуриятлар ҳам муваффақиятли равишда бажарилди. Қурилаётган совхозларнинг меҳнаткашлари давлатга 150 минг тоннадан зиёд пахта топширдилар, ҳосилнинг 82 процентидан кўпроғи машиналар билан териб олинди, дон, гўшт, сут, мева, узум ва пилла етиштириш топшириқлари ошириб адо этилди.

«Джизакстепстрой» территориал бошқармасининг коллективлари съездолди зарбдор вахтасини давом эттириб, ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил октябрь Пленумида сўзлаган нутқида баён этилган қоидаларга амал қилиб, КПСС Марказий Комитетининг «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида партия XXVI съездига лойиҳасини конкрет ҳаракат программаси сифатида қабул қилиб, 1981 йил учун ўз зиммаларига қуйидаги социалистик мажбуриятларни оладилар:

«ГЛАВСРЕДАЗИРСОВХОЗСТРОЙ»ГА ҚАРАШЛИ «ДЖИЗАКСТЕПСТРОЙ» ТЕРРИТОРИАЛ БОШҚАРМАСИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ 1981 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Бошқаришни ва қурилиш ишларини ташкил этишни такомиллаштириш, иш самарадорлиги ва сифатини ошириш, ички резервлардан кенг фойдаланиш асосида қурилиш-монтаж ишларининг йиллик плани 25 декабргача бажарилади ва йил охиригача пландан ташқари 1,5 миллион сўм маблағ ўзлаштирилади. 134 минг квадрат метр уй-жой майдони, 560 ўринли мактабгача тарбия болалар муассасалари, 1400 ўринли маданий муассасалар қурилиб, фойдаланишга топширилади. 400 бош қорамол боқиладиган фермалар фойдаланишга топширилади. 9100 гектар янги суғориладиган ер қишлоқ хўжалик обоaccording

Янги техника ва илғор технологияни қурилиш ишларига жорий этиш, сермеҳнат жараёнларини автоматлаштириш ва механизациялаштириш юзасидан қатъий йўл тутилиб, меҳнат унумдорлигини ўстириш топшириғи 10 процент ошириб бажарилади.

Бинокорлик материаллари, ёқилғи ва энергетика ресурсларини тежаш режимига қатъий риоя қилиб, 800 тонна цемент, 150 тонна металл, 700 кубометр ёғоч-тахта ва 4,5 минг тонна шартли ёқилғи тежалади.

Бир қанча йирик ташкилий-техника тадбирлари, шу жумладан юздан кўпроқ рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқилиб, амалга оширилади, бундан эса камида 600 минг сўмлик иқтисодий самара олинади. Қурилишнинг планда белгиланган таннархи 0,15 процент пасайтирилади ва пландан ташқари 160 минг сўмлик фойда олинади.

Сифатни бошқариш комплекс системасини такомиллаштиришни давом эттириб, қурилиш объектларини фақат «яхши» ва «аъло» баҳолар билан топширишга эришилади.

Саноат корхоналарининг коллективлари қурилиш объектларини бинокорлик материаллари билан узлуксиз таъминлашга ва йиллик пландан ташқари 150 минг сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришга қарор қилдилар.

Қурилаётган совхозларда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини янада оширишга эриша бориб, 155 минг тонна пахта етиштирилади ва давлатга топширилади, етиштирилган ҳосилнинг 85 проценти пахта териш машиналари билан йиғиштириб олинади. Тайёрлов пунктларига планга қўшимча равишда 1,9 минг тонна дон, 475 тонна сабзавот, 700 тоннадан зиёд узум ва 1,5 минг тонна полиз маҳсулотлари етказиб берилади. 413 тонна гўшт ва 5,9 минг тонна сут тайёрланади.

Автомобиль транспортидан самарали фойдаланиш, хизмат кўрсатиш сифатини янада яхшилаш йўли билан автомобиль паркидан фойдаланиш коэффициенти пландагига нисбатан 1 процент оширилади. Юк ташиш йиллик плани 20 декабргача бажарилади ва пландан ташқари 365 минг тонна халқ хўжалик юклари ташилади.

4700 нафар янги ишчи, шу жумладан 2700 нафари бевосита ишлаб чиқаришда тайёрланади, ишчилардан 2 мингдан кўпроқ кишига иккинчи касблар ўргатилади ва уларнинг малакаси оширилади.

Ушбу социалистик мажбуриятлар корхоналар ва ташкилотларнинг ишчи ва хизматчилари умумий йиғилишларида муҳокама этилиб қабул қилинган.

«Андижанводстрой» тресги қурувчилари коллективи КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездини муносиб кутиб олиш юзасидан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ўнинчи беш йилликнинг 141,7 миллион сўмлик пудрат ишлари планини муддатидан илгари 1980 йил 1 февралда бажардилар. Ўнинчи беш йиллик мобайнида 8685 гектар янги ерлар фойдаланишга топширилди, 22 минг гектар ер яхшилаб текисланди, 53 минг гектар майдоннинг мелиоратив ҳолати яхшиланди ва суғориш шохобчалари реконструкция қилинди, 83,7 минг квадрат метр уй-жой, 2744 ўқувчига мўлжалланган мактаб, 550 ўринли болалар боғчаси, 120 ўринли касалхона, 250 беморни қабул қилишга мўлжалланган поликлиника, молхоналар, паррандахоналар ва бошқа ишлаб чиқариш ҳамда маданий-маиший объектлар ишга туширилди.

Трест қурувчилари коллективи партия ва давлатнинг ғамхўрлигига амалий ишлар билан жавоб қайтариб, мавжуд резервлар ва имкониятларни ҳисобга олиб, 1981 йил учун қуйидаги мажбуриятларни қабул қилади:

ЎЗБЕКИСТОН ССР ГОСКОМВОДСТРОЙИГА ҚАРАШЛИ «АНДИЖАНВОДСТРОЙ» ТРЕСТИ ҚУРУВЧИЛАРИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1981 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

1981 йилнинг икки ойлик плани КПСС XXVI съезди очиладиган кунгача — 1981 йил 23 февралда бажарилади.

Қурилиш ишларини бошқариш ва ташкил этишни такомиллаштириш, капитал маблағлар самарадорлигини ошириш асосида пудрат қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани 1981 йил 15 декабргача бажарилади ва йил охиригача қўшимча равишда 1,5 миллион сўмлик пудрат ишлари амалга оширилади.

Пландан ташқари 300 гектар ер яхшилаб текисланиши таъминланади, 400 гектар майдондаги суғориш шохобчалари реконструкция қилинади, юз гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланади, 160 квадрат метр уй-жой қурилади.

720 бош бузоқ боқиладиган бино муддатидан илгари фойдаланишга топширилади, 640 ўқувчига мўлжалланган мактаб 20 августгача қуриб битказилади.

Барча қурилиш объектлари «яхши» ва «аъло» баҳолар билан, объектларнинг 75 процентига гарантия паспортлари берилган ҳолда фойдаланишга топширилиши таъминланади. Меҳнатни ташкил этишни яхшилаш ҳисобига меҳнат унумдорлиги 0,1 процент оширилади.

Тежамкорликни кучайтира бориб, белгиланган топшириқдан ташқари 20 тонна цемент, 5 тонна прокат, 10 кубометр ёғоч-тахта, 20 тонна ёнилғи-мойлаш материаллари, 50 минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қолиниши таъминланади.

Қурилиш монтаж ишлари йиллик ҳажмининг 60 проценти бригада пудрати методи асосида бажарилиши таъминланади. Экскаваторларда чўмичнинг ҳар бир кубометр ҳажмига белгиланган иш нормаси 0,1 процент, скреперларда 0,2 процент, бульдозерларда 0,1 процент ошириб бажарилади. Йиллик иқтисодий самараси 180 минг сўмликка борадиган 45 та рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилади. Белгиланган пландан ташқари 60 минг сўм қўшимча фойда олинади.

Бевосита ишлаб чиқаришда 150 ишчи тайёрланади ва 55 киши иккинчи касбларга ўргатилади.

Ёзги дам олиш мавсумигача «Целинник» пионер лагери фойдаланишга топширилади.

Ушбу мажбуриятлар қурувчиларнинг партия-хўжалик актив йиғилишида муҳокама этилиб қабул қилинган.

«Ахангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили планини бажариш ишига ўз ҳиссасини қўшишга интилиб, зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олди:

«АХАНГАРАНЦЕМЕНТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ 1981 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили давлат плани 1981 йилнинг 30 декабригача бажарилади, пландан ташқари 100 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Ишлаб чиқариш резервларидан самаралироқ фойдаланиб, планга қўшимча равишда 2,0 минг тонна цемент, кўп миқдорда шифер, асбоқувур ишлаб чиқарилади, меҳнат унумдорлиги планда белгиланганига нисбатан 0,2 процент оширилади. Ноишлаб чиқариш харажатларини камайтириш ҳисобига пландан ташқари 20 минг сўмлик фойда олинади, 600 минг киловатт-соат электр энергияси, 150 гигакалория иссиқлик энергияси, 120 тонна шартли ёқилғи тежалади. Иш сифатини тинимсиз ошира бориб, давлат Сифат белгиси қўйилган маҳсулот салмоғи 41,8 процентга етказилади, камида 75 та рационализаторлик таклифи ишлаб чиқилиб, жорий этилади ва бундан 150 минг сўмлик иқтисодий самара олинади. 1240 ишчи тайёрланади ва уларнинг малакаси оширилади.

Украина ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигига қарашли Октябрь революцияси орденли Здолбунов цемент-шифер комбинатининг ҳамда Болгария Халқ Республикасидаги «Вулкан» цемент комбинатининг коллективлари билан социалистик мусобақа 1981 йилда давом эттирилади.

Ушбу социалистик мажбуриятлар бирлашма заводлари ва цехлари коллективларининг йиғилишларида қабул қилинган.

ЯНГИ МИКРОРАЙОН УЧУН БОҒ

Самарқанддаги Чўпонота тепаликларида яқин вақт ичида чинор ва қарағайлар кўкка бўй чўзади. Бу ерда шаҳарда энг йирик бўлган ва олтмиш гектар майдонни эгаллайдиган боғ барпо этишга киришилди. Ўн биринчи беш йилликда Самарқандни ривожлантириш бош планига мувофиқ шу боғ билан ёнма-ён ўн минг аҳоли яшайдиган янги уй-жой микрорайони бунёд этилади. Меҳнаткашлар шинам квартираларга кўчиб кирадилар ҳамда ажойиб дам олиш зонасидан баҳраманд бўладилар.

(ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ:

Бўка районидан йўлланган бир группа ўқитувчилар хатида Алишер Навоий номли 31-ўрта мактабда молия-хўжалик интизомини қўпол равишда бузилаётгани таъкидланган эди.

Текширишда хатда баён этилган фактлар тасдиқланди. Мактаб директори А. Эргашев қариндош-уруғчилик қилиб, ўз қизини лаборантлик вазифасига, укаси, музика маълумотига эга бўлмаган, химия ва биология ўқитувчиси С. Эргашевни драма тўгарагига раҳбар этиб тайинлаган ва унга маош тўлаб келинган. Текшириш жараёнида мактабнинг хўжалик ишлари бўйича мудири Режанов тўққиз ой ичида 469 сўмлик озиқ-овқат маҳсулотларини ўзлаштиргани маълум бўлди.

Текшириш натижалари Бўка район халқ маорифи бўлимининг кенгайтирилган Советида атрофлича муҳокама қилинди. Молия-хўжалик интизомини бузганлиги учун 31-мактаб директори А. Эргашевга сўнгги огоҳлантириш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинди. Хўжалик ишлари мудири Режанов ва директорнинг қизи ўз вазифаларидан четлатилди. Бошқа айбдорларга ҳам тегишли чоралар кўрилди. Область халқ маорифи бўлими Бўка район халқ маорифи бўлимига мазкур мактаб фаолияти устидан тегишли назорат ўрнатмаганини кўрсатиб ўтди.

ЖАЛОЛҚУДУҚ РАЙОН ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ:

Бир группа ўқитувчилар томонидан ёзилган шикоят хат текширилди. Текшириш давомида Ушинский номли 8-ўрта мактабда қатор камчиликларга йўл қўйилгани аниқланди. Жумладан, ўқув-тарбия ишлари бўшаштириб юборилган, фан кабинетларини жиҳозлаш талабга жавоб бермайди, мактаб директори М. Мирзааҳмедов ўз устида қунт билан ишламайди.

Текшириш натижалари район халқ маорифи бўлимининг мазкур мактабда ўтказилган кўчма советида кўриб чиқилди. Ўқув-тарбия ишларини бўшаштириб юборганликлари учун мактаб директори М. Мирзааҳмедов, илмий бўлим мудири М. Алижоновларга ҳайфсан эълон қилинди. Мактабда ўқув-тарбия ишларини яхшилаш, мавжуд камчиликларни бартараф этиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ТАЖРИБА МАНБАИ

Братиславадаги «Смена» нашриёти «Л. И. Брежнев ёшлар тўғрисида» тўпламини словак тилида чоп этди. Тўпламда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг 1966 йилдан 1980 йилгача бўлган даврдаги докладлари, нутқлари ва табрикномалари тўлиқ ёки қисман берилган. Ана шу доклад, нутқ ва табрикномаларда ҳозирги босқичдаги ёшлар ҳаракатининг актуал проблемалари анализ қилинади. Тўплам КПСС XXVI съезди билан Чехословакия Компартиясининг XVI съездига бағишланган.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг китоби ёш авлодни тўлқинлантириб турган ғоят муҳим проблемаларга тўла-тўкис жавоб топиб беради, ривожланган социализм шароитида ёшларни ғоявий ва маънавий жиҳатдан тарбиялаш соҳасида КПСС орттирган ғоят бой тажриба манбаидир, деди Словакия Социалистик ёшлар союзи Марказий Комитетининг раиси М. Зозуляк.

Тўпламга киритилган асарларда КПСС ёшлар тўғрисида жуда зўр меҳрибонлик қилаётганлиги ғоят равшан кўрсатилган. Бу асарлар Коммунистик партия билан Совет давлати Ленин комсомолининг, барча совет ёшларининг партия режаларини муваффақиятли бажаришга, коммунистик қурилиш программасини амалга оширишга қўшаётган ҳиссасини юксак даражада қадрлаётганлигини яққол тасдиқлайди.

Кўпдан-кўп қурилишларда, деб таъкидлади М. Зозуляк, совет ёшлари сабот-матонат, бунёдкорлик ғайрат-шижоатини кўрсатмоқдалар, улар коммунизм бунёдкорларининг биринчи сафларида бормоқдалар, меҳнатда чиниқиб, жамият ва давлат ишларига раҳбарлик қилишни ўрганмоқдалар. Биз Л. И. Брежневнинг асарларида совет ёшлари Лениннинг «коммунизмни ўрганайлик» деган васиятига содиқ эканликлари конкрет ифодасини кўрамиз.

Мамлакатимиз ёшлари яна бир яхши китоб олдилар. «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» трилогияси каби бу китоб ҳам ЧССРдаги ёшларнинг ҳар бири учун қўлдан тушмайдиган китоб бўлиб қолади. Биз порлоқ коммунистик идеаллар йўлидаги курашнинг бебаҳо тажрибасини ана шу китобдан олиб ўрганамиз, деди пировардида М. Зозуляк. (ТАСС).

Лаос халқ-революцион ёшлар союзи аъзоси, кранчи Келамон Суванам Тханонг шаҳарчасидаги қишлоқ хўжалик техникаси устахоналари қурилишининг зарбдоридир. СССР ёрдамида бунёд этилаётган бу устахоналар ЛХДР кўп тармоқли аграр-саноат комлексининг асосий объектлари бўлади.

В. Соболев фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ПОЛЬШАДАГИ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

Польшада ўтган шанба, 24 январдаги воқеалардан кейин оппозициячи, антисоциалистик кучлар активлашиб қолдилар. Ўта ўнг КОР гуруҳи ва унинг раҳбарлари гиж-гижлатаётган «Бирдамлик» касаба союз бирлашмаси ўнг томонга оғиб, ПБИП Марказий Комитетининг, Польша ҳукуматининг вазиятни нормаллаштириш ва халқнинг ҳаётий манфаатларини таъминлаш борасидаги тадбирларига қарши чиқмоқда.

Маълумки, Гданьскда касаба союзнинг фаолияти меҳнаткашларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш, мураккаб иқтисодий проблемаларни ҳал этишга, жумладан, меҳнатга қараб адолатли тақсимлашга кўмаклашишга бўйсундирилади, деб келишиб олинган эди. Ана шу касаба союз бирлашмасининг раҳбарлари шу келишувдан кейин «Бирдамлик»нинг баёнотларини эсдан чиқариб қўйган бўлсалар керак.

Ҳозирги кунда «Бирдамлик» амалда нима билан шуғулланмоқда, деб савол бераётган поляклар сони ортиб боряпти. Ҳукумат вакиллари ва Польша матбуоти таъкидлаб ўтганидек, мамлакатнинг реал, иқтисодий аҳволи жуда оғир эканлиги, хом ашё, энергия, озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш проблемалари кескин тус олаётганлиги, ниҳоят ташқи қарзлар кўпайиб бораётганлиги «Бирдамлик»нинг раҳбарларига яхши маълум. Аммо шундай вазиятда ҳам «Бирдамлик» «огоҳлантириш» мақсадида «маҳаллий» умумий забастовкалар ўтказишга муттасил даъват этмоқда. Бундай забастовкалар кун сайин давлат аппаратига эмас, балки поляк жамиятига миллиард-миллиард злотий қимматга тушмоқда. «Бирдамлик» раҳбарлари ўтмишдаги хатоларни қаттиқ танқид қилмоқдалар, лекин уларнинг ўзлари ҳам мамлакатни миллий бойликдан маҳрум бўлиш йўлига тортмоқдалар. Кишилар худди шу нарса тўғрисида ташвишланмоқдалар.

«Бирдамлик» «шанба кунлари ишламаслик» проблемасини мамлакат экономикаси ва ҳаётини тобора издан чиқараётган забастовкаларни ўтказиш учун бир баҳона қилиб олди. «Трибуна люду» газетасининг фикрича, бу проблема ғоят кескин сиёсий проблемаларнинг бири бўлиб қолди. Буларнинг ҳаммаси шанба кунлари ишламаслик тўғрисидаги масалани ғаразли мақсадларда рўкач қилиш — «Бирдамлик» раҳбарларининг ва уларга мадад бераётган антисоциалистик кучларнинг тактикавий усулларидан биридир. Улар масалани шу тахлитда қўймоқдалар: тасалли бериш учун сиёсий шартларимизни қабул қилингиз, жумладан, сиёсий маҳбусларни, биринчи навбатда «мустақил Польша конфедерацияси» аъзоларини озод қилингиз, демоқдалар. Бу «конфедерация»нинг аъзолари Польшада социалистик тузумни ағдариб ташлашга, мамлакатни социалистик ҳамдўстлик ва Варшава Шартномасидан чиқаришга интилаётганлиги полякларнинг кўпига маълум ва Польша газеталари буни кўп марта таъкидлаб ёзган эди.

«Бирдамлик» раҳбарлари ва ундаги экстремист унсурлар дўқ-пўписа, таҳдид ва игвогарликни ишга солиб, ҳозирги пайтда эса кўпинча куч ишлатиб, зўравонлик қилиш йўлига ўтиб, мамлакатда анархияни кучайтириб, тобора қабиҳ сиёсий талабларни қўймоқдалар ва бу билан «Бирдамлик» касаба союзини ПБИПга ва давлат ҳокимиятига нисбатан сиёсий оппозиция йўлига ўтказмоқдалар.

Сиёсий васвасага тушиб қолган шуҳратпараст кишиларда масалага реалистик ёндашиш, миллионларча полякларни ҳаяжонлантираётган ҳаётий кескин проблемалардан астойдил манфаатдор бўлишдан асар ҳам йўқ: эртаги кунда иш ҳақига нима сотиб олиш мумкин; етишмаётган квартираларни қайси пулга қуриш керак; ташқи қарзларни қандай қилиб узиш керак; Польша коммунистлари ПБИП Марказий Комитетининг 6- ва 7-пленумларида сўзлаган нутқларида миллатнинг тақдири учун, унинг халқаро майдондаги обрў-эътибори учун ватанпарварларга хос катта масъулиятни ҳис этиб, бу саволларга ва бошқа саволларга сиёсий авантюризм, анархия йўлидан бормай жавоб топиш мумкин, деб таъкидладилар.

Воқеаларнинг бориши «Бирдамлик»даги ўнглар ва КОР корчалонлари Польшанинг ўзидаги бошқа антисоциалистик унсурлар томонидан қўллаб-қувватланаётганлигини кўрсатади; Ғарбда халқ Польшасига душман бўлган доиралар уларга хушомад қилмоқдалар, уларни «янги чиққан марду-майдонлар» деб мақтамоқдалар ва уларга ёрдам бермоқдалар «Жолнеж вольности» газетаси яқинда ёзганидек, ички ва ташқи контрреволюциянинг режалари жуда аён: бу режалар забастовкалар ўтказиш йўли билан Польшада социалистик давлатни ағдариб, оппозицияни ҳокимият тепасига қўйиш мақсадини кўзда тутади. Контрреволюцион кучлар социалистик негизда янгилаш шиорини ниқоб қилиб олиб, ПХРда социализмни издан чиқариб юборишга интилмоқдалар.

Шу кунларда мамлакатдаги аҳвол ташвиш туғдирмоқда. Аммо ПБИП раҳбарлари, Польша коммунистлари, социализмнинг манфаатларини қадрлаётган ва барча поляклар халқ Польшаси душманларининг кирдикорларига қатъий зарба беришга чақирмоқдалар. Куни кеча Варшавада озодлик ва демократия учун курашчилар иттифоқи бош правлениесининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда қабул қилинган резолюцияда, жумладан, бундай дейилади: «Мамлакатимизда социалистик тараққиёт ва қайта қуриш жараёни биз учун — поляк халқи дучор бўлган энг оғир синовларни бошидан кечирган авлод учун, тараққиёт ва демократия йўлидаги курашчилар учун ҳозирги кунда асосий масаладир. Мамлакат тақдири учун ҳамманинг ва ҳар бир полякнинг жавобгарлик ҳиссини мустаҳкамлаш — ҳозирги куннинг асосий проблемаси деб ҳисоблаймиз. Ҳозирги пайтда бутун жамият социалистик ислоҳотларни дадил амалга ошириш учун бутун куч-ғайратини сарф қилиши, биз самарали меҳнат қилишимиз ва гражданлик бурчини бажаришимиз зарур. Биз жамоатчиликни гиж-гижлашга, анархиячиликка, тузумимизнинг асосларига путур етказишга қатъиян қарши чиқамиз, буржуа оммавий ахборот воситаларида Польшага қарши кучайтириб юборилган душманлик кампаниясини ва полякларга қарши иш юритаётган марказларнинг хатти-ҳаракатларини қоралаймиз. Биз уларни Польша давлатининг манфаатларига путур етказишга қаратилган энг хатарли хатти-ҳаракат деб ҳисоблаймиз».

Ўз ватанининг социалистик тараққиёт йўлини амалда қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган миллион-миллион полякларнинг, чин ватанпарварларнинг ҳоҳиш-иродаси шу гапларда ўз ифодасини топди.

(ТАСС).

ВАТАНПАРВАРЛАР КУРАШИ БИЛАН БИРДАМЛИК

Бутун дунёда Американинг Сальвадор ички ишларига аралашуви кучайиб бораётганлигига қарши норозилик намойишлари авж олмоқда. Кўпгина давлатларнинг тараққийпарвар жамоатчилиги ва матбуоти АҚШнинг ана шу мамлакат ҳокимияти тепасида америкапараст реакцион хунтани сақлаб қолишга бўлган уринишларига чек қўйилишини талаб қилмоқда.

КАРАКАС. Венесуэлада революцион ҳаракат группаси сиёсий ташкилоти Американинг Сальвадор ишларига аралашуви тўхтатилишини талаб қилмоқда. Қўшма Штатлар, дейилади революцион ҳаракат группаси сиёсий ташкилотининг бу ерда тарқатилган баёнотида, ўз халқига қарши террорни авж олдирган Сальвадор хунтаси жиноятларининг ҳомийсидир. (ТАСС).

Александр Васильевич ГАВРИЛОВ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходими, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, 1948 йилдан КПСС аъзоси Александр Васильевич Гаврилов шу йил 30 январда 57 ёшида тўсатдан вафот этди.

А. В. Гаврилов меҳнат фаолиятини 1945 йилда «Осоавиахим» Марказий Советининг Тошкент шаҳридаги бўлимида бошлади. Александр Васильевич 1948 йилдан то умрининг охирги кунларигача масъул касаба союз ва партия ишларида бўлди. Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлими район касаба союзи комитети раиси ва раис ўринбосари, Тошкент шаҳар партия комитети, область партия комитети инструктори, 1968 йилдан эса, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бўлимининг инструктори эди.

Александр Васильевич Гаврилов ўзининг бутун куч ва билимини партия кадрларини тайёрлаш, республикада саноат, транспорт, савдо ва аҳолига маиший хизмат кўрсатишни ривожлантириш ишига бағишлади. Коммунистик партияга чексиз садоқат, катта тажриба ва чуқур билим, принципиаллик, ўзига ғоят талабчанлик ва ўртоқларига меҳрибонлик Александр Васильевичга муносиб обрў-эътибор ва ҳурмат келтирди.

Александр Васильевич Гаврилов Ватан олдидаги хизматлари учун еттита медаль, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг учта Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Унга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими фахрий унвони берилган эди.

Ажойиб инсон ва коммунист, толмас меҳнаткаш, содиқ дўст ва ўртоқ Александр Васильевич Гавриловнинг ёрқин хотираси уни билган барча кишиларнинг қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

Бир группа ўртоқлари.

СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

ТОШКЕНТЛИК СОВРИНДОР

Каунас шаҳрида СССР кубоги учун финал мусобақалари бошланди. Совриндорлик баҳсида республикамизнинг 13 нафар енгил атлетикачиси иштирок этмоқда. Тошкентда ўтказилган зонал мусобақалар ва Қарағандада давом эттирилган ярим финал ўйинларида маҳорат кўрсатиб, ҳал қилувчи баҳсга йўлланма олган тошкентлик Валерий Климов совриндор бўлди. У 60 метрга тўсиқлар оша югуришни ўрнига қўйиб, марргача 7,92 секунд вақт сарфлади ва ғолиблик супасининг юқори поғонасига кўтарилди.

БАҲСЛАР, МАРРАЛАР, ҒОЛИБЛАР

● ВОЛЕЙБОЛ. Свердловск шаҳрида мамлакат чемпионатининг биринчи давра якунловчи ўйинлари давом этмоқда. Тошкентлик динамочилар учинчи учрашувни «Звезда» коллективи билан ўтказиб (3:1), жами ғалабаларини бештага етказдилар. Минск шаҳрида эса «Автомобилист» командаси қизлари мамлакат чемпионатининг навбатдаги тур ўйинларини якунлашди. Вакилларимиз ҳозир ўн очко билан кучли олти команда сафидан жой олиб туришибди.

● ФУТБОЛ. Фарғонада мавсум олди турнири давом этяпти. Навбатдаги учрашувни «Татран» (ЧССР) футболчилари билан ўтказган пахтакорчилар (3:0) очколарини бештага етказишди. «Нефтяник» — «Трактор» командалари учрашувида 2:1 ҳисоби қайд қилинди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

2—8 ФЕВРАЛЬ

2 ФЕВРАЛЬ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Болалар учун қисқа метражли фильмлар. 11.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.00 ва 12.20 — Янгиликлар. 15.15 — Ўзбекистон телевидениеси ҳужжатли фильмлари программаси. 16.10 — Жонажон табиат. 16.30 — Бил ва уддала. 17.15 — Телестадион. 17.45 — Моҳир қўллар. 18.15 — Биргаликда, аҳил оилада. 18.45 — Сиз яратган боғ. 19.15 — Фортепьяно куйлари. 19.40 — Беш йиллик ва коллектив. 20.10 — Олег ва Айна. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. Танаффус пайтида дунё воқеалари. 00.40 — Москва кўрсатувларининг охири.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Географиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильмлар. 12.30 — Географиядан ўқув кўрсатуви. 13.20 — Алдар кўса ва бой. Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Жонажон ўлка. 18.55 — Ахборот. 19.10 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 19.25 — Ўзбекистон. Беш йиллик йилномаси. 20.25 — Ахборот. 20.45 — Эстрада калейдоскопи. 22.05 — Авлодлар эстафетаси. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездига бағишланган кўрсатув. 23.35 — Халқаро аҳвол кундалиги.

II.

18.40 — Болалар учун фильм. 19.10 — Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди делегатлари ҳақида ҳикоя қиламиз. 19.40 — Янгиликлар. 20.00 — Ёшлик. 20.30 — Ўқитувчилар учун консультация. 21.00 — Олий математика. 22.00 — Дилбарим. Бадиий фильм.

3 ФЕВРАЛЬ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильмлар. 10.40 — Эски туфли. Бадиий фильм. 11.40 — Халқ оҳанглари. 11.55 — ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Совет Иттифоқи билан Румыния Социалистик Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам ҳақидаги Шартнома имзоланганлигининг йиллигига. 15.50 — Волейбол бўйича СССР чемпионати. «Автомобилист» (Ленинград) — МАСК. 16.25 — Ёшлар учун музикали кечалар. 18.25 — Биз БАМни қурямиз. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 20.00 — Концерт. 20.25 — Қўриқ. Ҳужжатли фильм. Ўртоқ Л. И. Брежнев китоби асосида. 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Санъат усталари. 23.30 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

10.00 — Ўзбекистон Коммунистик партияси XX съездининг очилиши. Кўрсатув тугагач, ҳужжатли фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Нурли чеҳралар. 18.40 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Ахборот. 19.15 — Концерт. 20.05 — Ахборот. 20.25 — Қўриқ. Ҳужжатли фильм. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг китоби асосида. 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ўзбекистон Компартияси XX съездининг очилиши ҳақида репортаж. 22.45 — Ўзбекистон Компартияси XX съездига бағишланган Ўзбекистон бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерти.

II.

18.40 — Болалар учун фильм. 19.00 — Эстетика асослари. 19.40 — Янгиликлар. 20.00 — Катта ҳашар. 20.15 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 20.45 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Назарий механика. 22.00 — Жўра саркор. Бадиий фильм.

4 ФЕВРАЛЬ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Моҳир қўллар. 10.35 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 11.40 — Украинанинг халқ талантлари. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.45 — Рус тили. 16.15 — РСФСР давлат духовой оркестрининг концерти. 16.50 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 12.30 — Концерт. 18.00 — Горчичлар, қаердасиз! 18.30 — Шри Ланканинг миллий байрами — мустақиллик куни. 19.00 — КПСС XXVI съездини муносиб кутиб оламиз. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — СССР халқ артисти Ю. Гуляев концерти. 20.35 — Қўриқ. Ҳужжатли фильм. Ўртоқ Л. И. Брежнев китоби асосида. 5-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Крылья Советов». Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Ботаникадан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Улар биринчилар эди. 13.30 — Асов кема. Бадиий фильм. 18.05 — Мультфильм. 18.10 — Қувноқлар даврасида. 18.40 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Ахборот. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 19.45 — Фильм-концерт. 20.15 — Ахборот. 20.35 — Қўриқ. Ҳужжатли фильм. Ўртоқ Л. И. Брежнев китоби асосида. 5-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ўзбекистон Компартиясининг XX съездида. 22.30 — Ўзбекистон санъат усталари ва ижрочи ёшлар концерти.

II.

18.40 — Физика. 19.40 — Янгиликлар. 20.00 — Олмалиқликлар меҳнат вахтасида. 20.30 — Физика. 21.30 — Ҳужжатли фильм.

5 ФЕВРАЛЬ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горчичлар, қаердасиз! 10.35 — Сепсиз қиз. Бадиий фильм. 12.00 — Т. Синисало «Сампо» балетидан сюита. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.10 — Шахмат мактаби. 16.40 — Концерт. 17.05 — Теннис бўйича халқаро мусобақалар. 17.35 — Подмосковье учрашувлари. 18.05 — Ёшлар ижоди. 18.35 — Миллионлар ленинча университети. 19.05 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. 20.30 — Қўриқ. Ҳужжатли фильм. Ўртоқ Л. И. Брежнев китоби асосида. 6-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Спартак». Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

18.05 — Қўғирчоқ фильм. 18.10 — Болалар учун концерт. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Ахборот. 19.15 — Эртага — Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги илғорларининг қурултойи. 19.35 — Концерт. 20.10 — Ахборот. 20.30 — Қўриқ. Ҳужжатли фильм. Ўртоқ Л. И. Брежнев китоби асосида. 6-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ўзбекистон Компартиясининг XX съездида. 22.20 — Спектакль.

II.

18.40 — Мультфильм. 19.00 — Эстетика асослари. 19.40 — Янгиликлар. 20.00 — Меҳнат ҳуқуқи. 20.30 — Ҳужжатли фильм. 20.50 — Химия.

6 ФЕВРАЛЬ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — С. Аксаков Багров-набиранинг болалик йиллари. 10.45 — Кўк сурат. Бадиий фильм. 12.10 — Концерт. Кўрсатув тугагач янгиликлар. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ленин йўлидан. 16.20 — Чанғи спорти бўйича СССР чемпионати. 16.55 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 17.25 — Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар. 18.25 — Илдизлар ва шохлар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — КПСС XXVI съезди олдидан. Ўзбекистон ССР телевидениесининг программаси. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов сўзи. Ҳужжатли фильм ва санъат усталарининг концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Эрмитаж. 22.35 — Дунё воқеалари. 22.50 — Спорт программаси.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Биологиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильмлар. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.30 — Спектакль. 17.55 — Ёшлик. 19.00 — Ахборот. 19.30 — Москва. КПСС XXVI съезди олдидан. Ўзбекистон ССР телевидениесининг программаси. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов сўзи. Ҳужжатли фильм ва санъат усталарининг концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги илғорлари қурултойи залидан репортаж. 22.25 — Қурултой қатнашчилари учун концерт.

II.

18.40 — Математика. 19.40 — Янгиликлар. 19.50 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор» (Тошкент) — АСК (Свердловск). Танаффус пайтида янгиликлар. 21.15 — Транспорт ва йўловчи. 21.45 — Насриддин Бухорода. Бадиий фильм.

7 ФЕВРАЛЬ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Буратино кўргазмаси. 10.35 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.05 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.35 — Спортлото. 11.45 — Музикали ҳаёт. 13.00 — Ҳужжатли фильм. 13.25 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. 14.00 — Ҳамдўстлик. 14.30 — Эрмитаж. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — КПСС XXVI съезди олдидан. 16.15 — Ҳайвонот оламида. 17.15 — Мультфильмлар. 17.45 — Аэрофлот кунига бағишланган концерт. 18.30 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 19.00 — Бокс бўйича халқаро учрашув. АҚШ — СССР терма командалари. 20.05 — Шаҳарликлар. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. 23.35 — Ҳужжатли фильм. 23.40 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Миниатюралар театри. 10.55 — Сўз кетидан сўз келар. 11.15 — Ғазалим сенга. 11.55 — Врач маслаҳати. 12.05 — Кинопублицист экрани. 13.05 — Шахмат мактаби. 13.35 — Оқ кема. Бадиий фильм. 18.20 — Бойчечак. 18.50 — Аэрофлот кунига бағишланган кўрсатув. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — КПСС XXVI съездига бағишланган ўзбек шеърияти кечаси.

8 ФЕВРАЛЬ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.05 — Концерт. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Здоровье. 12.45 — Тонгги почта. 13.15 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Музикали киоск. 15.00 — Бугун — аэрофлот куни. 15.30 — Халқ оҳанглари. 15.45 — Дон коммунистлари. 16.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 17.30 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Крылья Советов» — АСК (Ленинград). 18.15 — Мультфильм. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. 20.00 — Останкино концерт студиясида юмор кечаси. 21.30 — Время. 22.00 — Европа энг кучли фигурачиларининг кўргазмали чиқишлари. 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 11.05 — Ўзбекистон спорти. 11.40 — Мультфильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Осмонни забт этувчилар. Бадиий фильм. 14.35 — Реклама. 18.20 — Кичик сеҳргарлар. 19.00 — КПСС XXVI съезди делегатлари ҳақида очерк. 19.10 — Ҳужжатли фильмлар. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Миниатюралар театри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг янги марралари. 22.20 — Назм ва наво.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — АБВГДейка. 10.10 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.40 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб. Серайлик. 11.10 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. 11.45 — Сиз бунга қодирсиз. 12.35 — Спортлото. 12.45 — Ғолиблар. 14.15 — Сизни қизиқтирган китоблар. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 16.20 — КПСС XXVI съезди олдидан. 17.20 — Концерт. 17.30 — Инсон. Ер. Коинот. 18.15 — Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 18.45 — Мультфильм. 18.55 — Тўққизинчи студия. 19.55 — Мен яшайдиган уйда. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Спектакль. 23.55 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.00 — Дўстлик экрани. 18.00 — Мультфильм. 18.10 — Дилдан куйлаб, ўйна кувнаб. 19.10 — Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Эстрада калейдоскопи. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Озуқа ишлаб чиқариш резервлари. 22.20 — Ўз галар бахти. Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.20 — Душанба кўрсатувлари.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Оммавий қўшиқлар. 9.35 — Бадиий ҳаваскорлар концерти. 10.15 — Дугоналар. 11.30 — Биз қўшиқ айтишни севамиз. 13.00 — Республика бўрдоқичилик базаларида. 13.30 — Хатларингизни ўқиб... 14.00 — Илғор тажриба мактаблари маршрутлари бўйлаб. 17.00 — Ёшлик. 18.15 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети. 18.30 — Ижодиёт оламида. 19.25 — Музикали глобус. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Т. Тўла шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.15 — Дам олиш концерти.

Реклама ва эълонлар

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 31/Iда **Шошма, қуёш,** 1/IIда **Қиёмат қарз,** 2/IIда — **Инқилоб тонги.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 31/I да **Мавлоно Муқимий,** 1/IIда **Тошкентнинг нозанин маликаси,** 2/IIда **Дилзафрузга тўрт ошиқ.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Латвия ССРда хизмат кўрсатган артист Степан Денисов раҳбарлигидаги **«БЕНГАЛ ЙЎЛБАРСЛАРИ»** аттракционининг гастроллари (31/Iда 13.00, 19.30да, 1/IIда 13.00, 16.00, 19.30 да).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ЎСИМЛИКЛАР ЭКСПЕРИМЕНТАЛ БИОЛОГИЯСИ ИНСТИТУТИ лабораториялар бўйича ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА **КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ**

катта илмий ходим: мутахассис;

кичик илмий ходимлар: молекуляр биология (2 ўрин, илмий даражасиз), ўсимликларнинг илдиздан озиқланиши.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳар, ГСП, Ф. Хўжаев кўчаси, 28-уй.

Беруний номидаги Тошкент политехника институтининг архитектура факультетида **3 ФЕВРАЛДА** расм, чизмачилик, математика бўйича **ПУЛЛИК, 4 ОЙЛИК КУРСЛАР ОЧИЛАДИ**

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон кўчаси, 23-уй, 13-хона.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппарати ҳамда Ишлар мудирлигининг партия ва касаба союз ташкилотлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходими

Александр Васильевич ГАВРИЛОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига ва қариндошларига таъзия изҳор қиладилар

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-14, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70, адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-28, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62, Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71, Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42, Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92, Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.